ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 82 (332) ◆ Середа, 6 травня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ВЧОРА до Києва прибула делегація Словацької Народної Ради, яку очолює Голова Комітету в закордонних справах Народної Ради В. Кметь.

Того ж дня делегацію прийняв перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець. Під час зустрічі обговорювалося коло питань, що становлять взаємний інтерес.

Програма перебування делегації Словацької Народної Ради передбачає також бесіди в постійних комісіях, зустрічі в депутатських групах Верховної Ради, в МЗС України та з Представником Президента в Києві І. Салієм.

УКРАЇНА і Королівство Таїланд, прагнучи розвивати дружні зв'язки і взаємовигідне співробітництво, встановили дипломатичні відносини з 6 травня 1992 року шляхом обміну нотами.

ВІД'ЇЗД ЛЕОНІДА КРАВЧУКА ДО США

5 травня Президент України Леонід Кравчук відбув з п'ятиденним офіційним візитом до США. У програмі візиту — зустрічі з Президентом Сполучених Штатів Америки Джорджем Бушем, іншими офіційними особами, а також підписання українсько-американських документів.

Президента України супроводжують віце-прем'єр-міністр Олег Слєпічев, державний радник України з питань економічної політики Олександр Ємельянов, голова постійної Комісії Верховної Ради у закордонних справах Дмитро Павличко, міністр закордонних справ Анатолій Зленко, інші офіційні особи.

МИ ПОЖИВЕМО, ВОНИ — ПОБАЧАТЬ

У Посольстві США в Києві відбулася прес-конференція віце-президента Експортно-імпортного банку Ю. Лоусона. Візит очолюваної ним делегації бізнесменів — подія непересічна: згаданий банк є фінансовим важелем уряду США у справі розвитку американської торгівлі з іншими країнами. Механіка дій банку проста: він кредитує тамтешніх бізнесменів, які хочуть торгувати з цими країнами, але з різних причин побоюються робити власні інвестиції. Як повідомив американський гість, його банк виділив 140 мільйонів доларів, на які субсидіюватиметься продаж Україні продукції фармацевтики, хімії, добрив. На черзі — співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища. Кредити — поки що короткострокові. Коли банк перейде до більш усталених форм фінансування «української» торгівлі? Час покаже, заявив американський гість. Тобто все залежить від того, як у нас здійснюватимуться економічні реформи. Інакше кажучи, ми поживемо, вони — побачать.

МВФ ЗАЦІКАВИВСЯ

Формування бюджету — такою була тема вчорашньої зустрічі голови Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством В. Пилипчука з представниками Міжнародного валютного фонду на чолі з Пітером Голом, які перебувають у нашій державі. Йшлося про те, як збільшити надходження до бюджету, оптимізувати видатки. В цьому плані гостей зацікавив розроблений В. Пилипчуком проект Закону України про податки та платежі з фізичних та юридичних осіб. Вирішено провести ще одну зустріч, щоб детальніше обговорити ідеї цього законопроекту.

КАНАДЦІ ПОЇХАЛИ, ЗАЛИШИВШИ НАДІЮ

Завершився діловий візит до Харкова делегації парламентаріїв і бізнесменів Канади. Заокеанських гостей приймали голова обласної Ради В. Тягло, голова міськвиконкому Є. Кушнарьов. Члени делегації зустрічалися з обласною адміністрацією Представника Президента України, депутатами, підприємцями, керівниками політичних партій, громадських організацій, побували у Балаклійському районі, відвідали деякі підприємства Харківщини. Результати «розвідки», за словами керівника делегації Т. Кліффорда, перевершили всі сподівання: «Ми відкрили для себе потужний промислово-аграрний регіон, про який у нас на батьківщині мало що відомо».

А бізнесмени не були б такими (серед них, до речі, є й колишні харків'яни), якби не скористалися нагодою й не уклали договори про співробітництво. Правда, повідомити про практичну сторону справи не поспішили — комерційна таємниця.

КРИМ: ПРОГОЛОШЕНО ДЕРЖАВУ

Після тривалої перерви 5 травня в Сімферополі відновила роботу 7-а сесія Верховної Ради Криму. До приміщення Верховної Ради прийшли кілька тисяч чоловік, прихильники незалежності Криму, виходу його зі складу України. До речі, стало відомо з достовірних джерел: керівники Сімферопольського машинобудівного заводу «Прогрес» та інших підприємств міста й області 4 травня провели збори трудових колективів, на яких зобов'язали робітників та службовців прийти 5 травня до Верховної Ради. Сказали, що цей день їм буде оплачено.

Затверджується такий порядок денний:

1. Про ситуацію, що виникла в Криму після прийняття Верховною Радою України Закону «Про статус автономної Республіки Крим».
2. Про проект Конституції Республіки Крим.
3. Про референдум.

Почалося обговорення першого питання порядку денного. Микола Багров охарактеризував ситуацію, що склалася на півострові, як передвибухову і катастрофічну. «Важелі керування всіма процесами, які зараз проходять в Криму, знаходяться поза межами півострова,— відзначив М. Багров.— Кримський вузол затягується. Крим завжди буде прагнути до широких зв'язків і з Україною, і з Росією. Історична роль Криму сприятиме їх зближенню».

Представник кримськотатарського національного руху Юрій Османов сказав, що без вирішення національних питань на півострові не можна приймати будь-які законодавчі акти, виступив за якнайшвидше надання Криму статусу національно-територіальної автономії. В роботі сесії бере участь заступник Голови Верховної Ради України Володимир Гриньов.

О 17 годині 30 хвилин Верховна Рада Криму прийняла Акт про проголошення державної самостійності Республіки Крим. Проголошено суверенну державу — Республіку Крим. Одночасно Верховна Рада Криму прийняла постанову, в якій ідеться: «Звернутися до Президента і Верховної Ради України з пропозицією укласти двосторонній договір між Республікою Крим та Україною». Акт про проголошення державної самостійності Республіки Крим передбачається винести на всекримський референдум.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».
Крим.

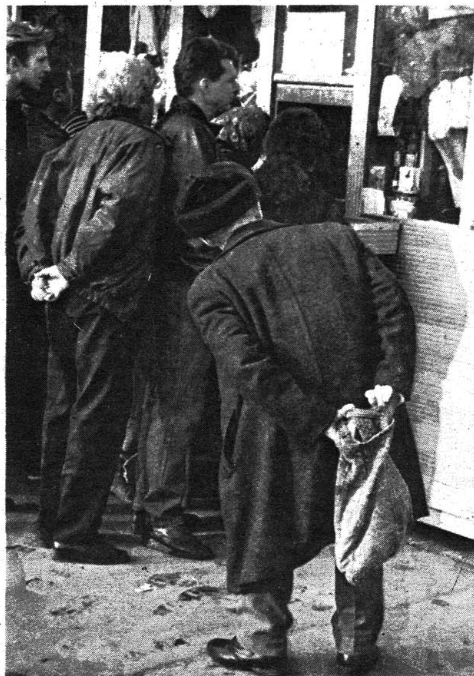


Фото Івана ТИТАРЕНКА.

ПЛАЧУТЬ БАГАТІ, БІДНІ СТАРЦЮЮТЬ

Гарно плаче заморське панство — серце розривається, так його шкода. Може, від незвички: багатим тільки ж інколи доводиться сльозу пустити. А бідному, особливо вітчизняному, до плачу не звикати, то чому б його хтось жалів? Власне, ніхто й не збирається цього робити, бо доведеться «охопити жалінням» пів-України, а це, погодьтесь, марудна справа. Краще убогих «соціально захистити». Ось, наприклад, діду збільшили пенсію — 800 «поклали». Багач! Від розчулення аж сльози виступили, хотів на радощах шиконути, а побачив ціни — і сльози висохли: оце так «пенсія» — можна й черевики не купувати, все одно ноги витягнеш. І за чим ті люди товпляться, невже то і є багаті?

Людмила КОХАНЕЦЬ.



ВПЕРШЕ: ДИТЯЧІ СЛУХАННЯ

Учора в Києві відбулися дитячі слухання з екології — так названо зустрічі дітей з керівниками держав і відомими політиками, що займаються проблемами екології та дитинства.

На запитання дітей, які є активістами екологічних та природничих гуртків та клубів, відповів Голова Верховної Ради І. Плющ.

Поділяючи здебільшого дитяче занепокоєння з приводу забруднення річок, повітря, місць відпочинку тощо, він наставляв своїх співбесідників не відокремлювати ці проблеми від економічних та політичних, закликав їх бути господарями на українській землі, яка, на його переконання, найкраща в світі.

Такі заходи з участю президентів уже проведені в США, Аргентині, Чехо-Словаччині, з участю прем'єр-міністрів — у Канаді, Норвегії. Дитячі слухання з екології двадцяти країн обговорюватимуться на Глобальному форумі ООН з проблем навколишнього середовища і розвитку, який відбудеться в Ріо-де-Жанейро у червні цього року.

Національними координаторами дитячих слухань стали Фонд допомоги жертвам екологічних катастроф і Український фонд міжнародного молодіжного співробітництва. Зустріч проведено за пропозицією Комісії Верховної Ради у справах молоді.

Докладний звіт буде опубліковано в газеті.

Олексій БРЕУС.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

СПІЛЬНЕ КОМЮНІКЕ

ПРО ПЕРЕГОВОРИ ДЕРЖАВНИХ ДЕЛЕГАЦІЙ УКРАЇНИ ТА РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРО ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ (м. ОДЕСА, 29—30 КВІТНЯ 1992 р.)

Згідно з домовленістю між Президентами України та Російської Федерації 29—30 квітня ц. р. в Одесі відбулись переговори про Чорноморський флот між державними делегаціями України, очолюваної першим заступником Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинцем та Російської Федерації, очолюваної заступником Голови Верховної Ради Російської Федерації Ю. Ф. Яровим.

В ході переговорів Сторони керувались загальновизнаними принципами й нормами міжнародного права, документами СНД, а також двосторонніми угодами.

Делегації підкреслили важливість реалізації громадянських, політичних, соціально-економічних прав особового складу, робітників і службовців Чорноморського флоту, членів їх сімей, флотських пенсіонерів, незалежно від їх національної приналежності і громадянства.

Сторони доручили робочій групі розробити принципи підготовки Угоди між Україною та Російською Федерацією про Чорноморський флот.

Сторони закликали дотримуватись мораторію на будь-які односторонні дії, що ускладнюють обстановку навколо Чорноморського флоту.

Делегації Російської Федерації було передано проект Заяви Верховної Ради України «Про створення зони, вільної від ядерної зброї в районі Чорного моря, і оголошення Чорноморського басейну зоною миру», який сприйнято з інтересом і буде передано до комітетів Верховної Ради Російської Федерації.

Переговори відбувались у дружній обстановці.

Досягнуто попередньої домовленості про проведення наступного раунду переговорів у середині травня у м. Дагомис.

Перебування Президента України в Туреччині

3 травня Президент України Л. Кравчук прибув з офіційним візитом у Турецьку Республіку. Президента супроводжували віце-прем'єр-міністр В. Ситник, віце-прем'єр-міністр В. Ланов'ий, міністр закордонних справ А. Зленко, міністр зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі А. Воронков, президент державної адміністрації авіаційного транспорту В. Ращук, інші офіційні особи.

У міжнародному аеропорту Анкари «Есенбога» Президента і членів високопоставленої делегації України зустрічали голова Великих національних зборів Туреччини Х. Джиндорук, інші офіційні особи. Після обходу строю почесної варти відбулась коротка прес-конференція.

Виступаючи на ній, голова Великих національних зборів Туреччини заявив, що візит Л. Кравчука в Туреччину сприятиме розвитку зв'язків між двома країнами. Він сказав, що майбутні переговори, обмін думками з різних питань створять можливість поглибити взаємовигідне співробітництво. Нас радує той факт, відзначив Х. Джиндорук, що Україна здобула незалежність і зайняла своє заслужене місце на міжнародній арені.

Президент України висловив упевненість, що нинішній візит стане важливою віхою в установленні на якісно новому рівні дружніх українсько-турецьких відносин. Україна стала тепер на шлях будівництва правової демократичної держави, переходу до ринкової економіки. Л. Кравчук відзначив, що Українська держава прагне внести свій вклад у зміцнення миру і міжнародної безпеки, зокрема, на європейському континенті.

Цього ж дня відбулася зустріч Президента України Л. Кравчука з головою турецького парламенту Х. Джиндоруком. Після її завершення Х. Джиндорук у розмові з кореспондентами Укрінформ і ІТАР-ТАРС відзначив, що Україна і Туреччина — це дві держави, які об'єднані одним морем і в історії їх відносин ніколи не було ніяких серйозних проблем. Я вважаю, що запорукою миру і стабільності на Чорному морі є Україна, сказав він.

Увечері виконуючий обов'язки Президента Туреччини влаштував прийом на честь високого українського гостя. Вони обмінялися промовами. Звертаючись до Президента України, Х. Джиндорук сказав:

— Ваш візит у нашу країну є першим офіційним візитом в Туреччину Президента України, і з цієї точки зору має велике значення для нас. Він набуває особливого смислу й тому, що збігається, з щасливою річницею у відносинах між Туреччиною і Україною. В цьому році ми відзначаємо сімдесяту річницю угоди про дружбу і братерство, яка була підписана між нашими державами 2 січня 1922 року.

Економічні потенціали двох країн, історичні узи, близьке економічне розташування становлять надійну основу для розширення і зміцнення дружби і співробітництва.

Президент України, у свою чергу, відзначив, що, додержуючись добрих традицій Договору про дружбу і братерство між Україною і Туреччиною, підписаного в 1922 році, під час візиту в Україну Президента Туреччини Т. Озала торік було підписано декларацію про принципи і цілі відносин між двома країнами. Сьогодні, сказав він, логіка розвитку відносин між Україною і Туреччиною вивела нас на укладення нового договору, який передбачає якісно новий рівень міжнародного співробітництва.

4 травня Л. Кравчук зустрівся з Прем'єр-міністром Турецької Республіки С. Демірелем. Вони висловили тверду відданість курсові миру та стабільності, незалежного розвитку суверенних держав, всебічному розширенню і зміцненню дружніх відносин між українським і турецьким народами.

У ході візиту відбулися також офіційні переговори між делегацією України і керівництвом Туреччини. Підписано договір про дружбу і добросусідство між Україною і Туреччиною, протокол про торговельно-економічне співробітництво, угоду про встановлення повітряного сполучення між двома країнами, про рибальство, співробітництво в галузі сільського господарства і тваринництва.

Укрінформ — ІТАР — ТАРС.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ

У зв'язку з введенням в дію Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» Верховна Рада України **постановляє:**

І. У частині першій статті 16 Закону Української РСР «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 39, ст. 510) після слова «радгоспи» доповнити словами «селянські (фермерські) господарства», а слово «володіння» замінити словами «відповідно у колективну або приватну власність».

II. Внести до Закону Української РСР «Про прибутковий податок з громадян Української РСР, іноземних громадян та осіб без громадянства» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 43, ст. 568) такі зміни:

1. Підпункт «д» пункту І статті 4 викласти у такій редакції:

«д) члени селянських (фермерських) господарств звільняються від сплати прибуткового податку з доходів, одержуваних ними від роботи в цих господарствах».

2. Розділ VI «Оподаткування доходів громадян від ведення селянського (фермерського) господарства» виключити.

3. Розділи VII, VIII і IX вважати відповідно розділами VI, VII і VIII.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
13 березня 1992 року

Постанова Верховної Ради України

Про підвищення соціальних гарантій для населення

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Установити з 1 травня 1992 року мінімальну заробітну плату в розмірі 900 крб. на місяць.

До мінімального розміру заробітної плати не включаються доплати, надбавки, премії та інші заохочувальні виплати.

Вказаний мінімальний розмір заробітної плати запроваджується для працівників усіх підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності.

2. Установити з 1 травня 1992 року мінімальний розмір пенсії за віком у сумі 800 карбованців на місяць.

3. Кабінету Міністрів України виходячи з нових рівнів мінімальної заробітної плати і пенсії переглянути розміри соціальних виплат (сім'ям з дітьми, по безробіттю, тимчасовій непрацездатності тощо), стипендій студентам вищих навчальних закладів, аспірантам, докторантам, учням середніх спеціальних і професійних навчально-виховних закладів.

4. Установити, що надалі для індексації грошових доходів населення беруться як базові ціни, що склалися у травні 1992 року.

5. Доручити Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України, Комісіями Верховної Ради України з питань планування, бюджету, фінансів і цін, у питаннях соціальної політики та праці розробити до 12 травня 1992 року пропозиції щодо механізму регулювання соціальних гарантій населення і внести їх на розгляд Верховної Ради України одночасно з бюджетом.

6. Кабінету Міністрів України:

визначити порядок перерахунку рівнів державних пенсій, призначених до 1 травня 1992 року виходячи з пропорцій, які склалися між мінімальною пенсією до 1 травня і мінімальною пенсією, встановленою цією постановою;

збільшити неоподатковуваний мінімум сум заробітків, одержуваних громадянами за виконання трудових обов'язків і прирівняних до них доходів, і внести зміни до розмірів заробітків, щодо яких установлено прогресивне оподаткування.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
29 квітня 1992 року

СЬОГОДНІ, здається, час краснобаїв минає. Вершників трибун дедалі менше слухає народ. На мітингові площі його вже не затягнеш не те що силою, а й грошовими преміями. Натомість дедалі більше поціновуються розважливість, працьовитість, тверезе бачення своїх проблем — без цього молоду державу з фундамента не піднімеш.

З такими ж мірками підходять люди і до народних обранців. Вони вимагають від них покласти край політичній балаканині, настійливіше братися за конкретні справи, які в нас ідуть дедалі гірше.

Кращі наші депутати уже вловили цю зміну людського настрою. І в кожну, бодай невеличку, перерву між парламентськими засіданнями поспішають на поле чи заводський цех, щоб подивитися, що ж вони натворили своїми законами, допомогти трудівникові чи, може, завадили в тяжкій його праці.

Ковтнувши цього свіжого повітря в своєму окрузі, народний обранець зовсім з іншим настроєм сідає за свій столик у великому купольному залі, де перед ним червона й зелена кнопки, від натиску яких залежить подальше життя і доля свого народу.



Презентуємо нову рубрику

Депутат повернувся з округу

ЛЕГКО СЛОВО МОВИТЬСЯ...

Ковтнувши свіжого повітря в своєму окрузі, народний обранець зовсім з іншим настроєм сідає за свій столик у великому купольному залі, де перед ним зелена і червона кнопки. Отож запрошуємо депутатів ділитися своїми думками, зіставляючи свою роботу

в парламенті з реальним життям, після зустрічей з виборцями.

Повернувся зі свого округу й Богдан ЛІЩИНА, керівник великого промислового об'єднання «Азот».

— Богдане Миколайовичу, вам, як нікому іншому, відомі болі нинішнього господарювання. Як, на вашу думку, чи адекватна робота Верховної Ради України тій ситуації, що складається на місцях, духові, що панує там?

— Даруйте за прямоту, але скажу однозначно: ні, не відповідає діяльність Верховної Ради насущним вимогам дня. Тому, що парламентарії не виконали одного з найголовніших завдань: законодавчими актами не допомогли підприємствам, серед них і нашому, вийти з критичного стану. Нині повсюдно бракує сировини, вкрай порушені зв'язки з іншими господарствами, люди розхолоджуються, працюють у півсили. Нині сорок — сорок п'ять процентів промислових підприємств взагалі простоюють через відсутність сировини. Уявляєте, до чого ми так докотимось?

Ми й досі, вважаю, не прийняли путнього закону про податки. Зате наприймали масу різних законів про соціальний захист населення. Все це потрібно. Але, даруйте, звідки брати ті гроші, щоб допомогти людям? З чиєї кишені? Ми захистили всіх, кого могли. Тільки не себе, тих робітників, які заробляють гроші державі, — про них ми геть забули. Складається враження, що робимо все навпаки, наперекір економічним законам. Введення купонів дає якийсь захист внутрішньому ринку, але в тому-то й біда, що немає чого захищати — спад виробництва катастрофічно зростає. А коли ще підприємства почнуть розраховуватися купонами, економіка взагалі стане, адже нам доведеться тоді розраховуватися з іншими країнами СНД тільки валютою, якої в нас немає. Не вірю я, що колишній зовнішньоекономічний банк поверне нашу валюту. Контракти, угоди з зарубіжними фірмами підписані, їх треба виконувати, а за рахунок чого?

Завмерли реконструкція підприємств, житлове будівництво, а ми замість того, щоб налагодити забезпечення цих робіт, змагаємося, хто вище підніме ціни, хто кого обдурить. Такого ще не бачила світова практика, а ми робимо вигляд, що нічого такого не існує...

— Нині не бракує програм і рецептів, як вийти з економічної кризи. Ось недавно спалахнула дискусія навколо проектів Ланового—Ємельянова. А що скаже з цього приводу практик Ліщина?

— Я б не сказав, що ці програми кардинально відрізняються одна від одної. Зате точно знаю, що час згаяно за пустопорожніми дискусіями, що ці програми мали б входити в дію ще рік-два тому, коли ми ще не зав'язли в ціновий гонитві, не вступили в енергетичну кризу. Для нас же, хіміків, нафта й газ не тільки пальне, а й сировина для виготовлення продукції. Що тепер нам робити, коли таке загострення стосунків з Росією, основним постачальником нафти й газу?

Давно переконаний і на цьому стою й досі: не треба було нам так різко рвати стосунки з сусідніми державами - республіками. Незалежність — солодке слово, і я теж за нашу повну свободу. Однак добре діло завжди робиться спокійно, без поспіху. Нам би мирно жити й творити і з росіянами, і з білорусами, й з туркменами, у яких, до речі, однакова з нами мета. Ні, замість того, щоб заглибитися в економіку, ніяк не можемо вилізти з політичних чвар.

Ну, піднімуть вони до страшної межі ціни на нафту й газ — **що тоді робити нам, хімікам? Не знаю, як можна реалізувати програми і Ланового, і Ємельянова без хімічної галузі, за якою і мінеральні добрива, і одяг, і будівництво, й усе на світі. На що ми розраховуємо? На те, що завтра до нас кинуться добрі гості з усього світу і дадуть нам усе, що треба? Та ніхто нічого нам задарма не дасть. Тим більше, що різкими політичними діями, про які я казав, ми підриваємо свій авторитет і в очах зарубіжного світу!**

Ось, прагнучи форсувати перехід до ринкової економіки, відпустили ціни в сільському господарстві. Та не можна цього робити! В усьому світі, в будь-якій розвинутій країні сільське господарство завжди перебуває на дотації. За такої маси сільськогосподарської продукції там держава, навпаки, платить за нереалізований товар, щоб підтримати фермера. У дану цінову політику на селі нам негайно треба вносити поправки, інакше зайдемо в безвихідь. Уже зайшли.

Не треба йти в ринок наосліп. Треба спочатку ввести приватну власність на землю, дати поштовх розвиткові фермерських господарств. І робити це без поспіху, без кампанійщини. І без ілюзій, що, коли сьогодні ввести приватизацію, завтра полиці магазинів гнутимуться від харчів. Достаток з'явиться, але через п'ять-шість років, коли селянин нагодує сам себе, а потім з надлишками піде в магазин. Аж тоді трудність збуту вплине на ціни — без цього дикого ціноутворення монополістів.

Ринковій економіці треба вчитися. Звикати до неї. Діяти за її законами. А це все терплячість і праця.

— Богдане Миколайовичу, під час передвиборних зустрічей Президент України прогнозував припинення спаду виробництва в кінці нинішнього року. Чи вірите ви в такий хід подій, виходячи з умов свого підприємства?

— Ні, не вірю.

— Чому?

— Ну ось, дивіться, яка ситуація на нашому Сіверськодонецькому комбінаті. Грудень — пішли перебої з електроенергією. Вирішили з горем-бідою це питання. Січень — спорожнили місткості Лисичанського нафтопереробного заводу і як наслідок — зупиняється виробництво поліетилену. Це ж треба так: **єдине в Україні виробництво унікальної продукції, без якої не буде плівки, а значить, ранніх овочів — і нікому до цього діла немає! Ще через місяць припиняється поставка бензолу й зупиняється ще одне унікальне підприємство по виробництву капролоктану і спеціальних солей. Як наслідок — припиняється виробництво хімволокна в Житомирі, Києві, Чернігові. Одночасно агонізує шинна промисловість. Між тим, бензол є. Його пропонувала нам одна італійська фірма, яка скупила його на корені в Донбасі ледь не задарма.**

Ну як так можна працювати? Та якби я діяв такими шкурницькими методами, давно б озолотився тільки на поліетилені. Я ж не продав його ані грама, хоч фірмачі світу по п'ятах за мною ходили, пропонуючи за цей продукт гору валюти.

— Та ще й розкрадається це добро сумнівними підприємствами.

— Розкрадають, хто як може. А ми на сесіях плачемо за малими підприємствами, які закривають. Та хай швидше закривають ті підприємства, які не виробляють, а спекулюють.

— І які ж найсуттєвіші помилки допускає Верховна Рада у призмі тих проблем, про які ви говорите?

— Про найголовнішу помилку, яка мені бачиться, я сказав — це надмірне захоплення розподільчими законами, тоді, як економічні залишилися на другому плані. Воно, звичайно, завжди благородно соціально захищати людей, але ж потрібні й такі важелі, які б дали можливість стабілізувати економіку, підтримати хоча б ті підприємства, які виробляють товари для людей.

Друге питання — цінова політика. Гадаю, що допустилися помилок у цій справі і уряд, і економісти, і ми, депутати. Перш, ніж відпускати ціни, треба було або ж установити межу рентабельності, або рівень підвищення собівартості продукції. Однак ні того, ні іншого своєчасно не було зроблено. І ось на початку року продукція подорожчала в середньому в десять разів. Ну, де ще, скажіть мені, є таке становище, коли цеглина коштує чотири карбованці, а хлібина — два карбованці? Де ж, повторюю, наші економісти, фінансисти, які не змогли втрутитися в таке дикунство?

— Ви, очевидно, з тих, хто нинішнє ціноутворення бачить як прояв волюнтаризму, а не як вимогу ринкової економіки?

— Чистої води волюнтаризм! Причому все перевернуто з ніг на голову. Більшість вважає, що за нинішньої демократизації все можна: в п'ятсот разів піднімати ціни на свою продукцію, не виконувати зобов'язання перед партнерами, і взагалі ні за що й ні перед ким не відповідати.

— Ви назвали деякі прорахунки в діяльності нашої Верховної Ради. Але ось ви завтра станете її Головою. Що в першу чергу робитимете?

— Перше: хоч це знову непопулярні дії, або зупинив би дію розподільчих законів і ввів би нормальні податки; наприклад, зменшив би до 15 процентів податок з підприємств на добавлену вартість, давши цим самим хоч трохи дихнути економіці. Далі. Підтримав би сільське господарство дотаціями. Приватизував би збанкрутілі підприємства. Зупинив би кампанійщину в приватизації, пильно придивившись, де це принесить користь, а де — біду. Бо якби ми в себе, де випускається 120 видів продукції, допустили огульну приватизацію, вже в січні шість заводів об'єднання стали повними банкрутами.

І ще одне. Треба допомагати урядові працювати. А ми, депутати, все тиснемо й тиснемо на нього, все граємо в політику. Ну, добре, знімемо ми сьогодні Фокіна. А де гарантія, що, наприклад, Пилипчук, який кілька місяців пропрацював директором маленького заводика, діятиме ліпше? Ну, ясну голову має Пилипчук. Але все це теорія. А нам сьогодні якось жити треба — в практичних умовах розпаду економіки.

Отож, вважаю, Верховній Раді більше потрібно зваженості. І відповідальності.

Треба допомагати урядові в його праці. А ми все тиснемо на нього й тиснемо, постійно погрожуємо відставкою...

У всьому світі сільське господарство дістає допомогу від держави. Чому ми так злякалися дотацій, залишивши селян віч-на-віч зі своїми проблемами?

**Бесіду вів
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.**

Телеграфним рядком з Донецька

ІЗ ДЕКАНА — В УЧНІ

У Донецькому медінституті нарешті розпочалося вивчення української мови. Перші учні — проректори і декани вузу.

ПОДАРУНОК САРБАЯ

Близько 50 букварів новогрецької мови подарував школярам Великоновосілківського району його житель Микола Сарбай. Придбав їх, до речі, за власні гроші.

НЕВЖЕ ЗАМАХ!

Біля дверей квартири, в якій мешкає начальник Калінінського РВВС Горлівки, пролунав сильний вибух. На щастя, потерпілих немає. Ведеться слідство.

ВИБИРАЮТЬ НПГ

Повняться лави нещодавно створеної незалежної профспілки гірників України. Лише в об'єднанні «Красноармійськвугілля» нині працює понад 15 тисяч її членів. Цікаво, що в НПГ з офіційних профспілок прийшов увесь колектив шахти «Краснолиманська».

СТОЇШ — ПЛАТИ

Нещодавній страйк водіїв області обійшовся їм у 43 мільйони карбованців. Рахунки штрафних санкцій від підприємств продовжують надходити на адресу автотранспортників.

СЛУШНА ПРОПОЗИЦІЯ

В обласній бібліотеці імені Крупської відбулася презентація благодійного фонду «Бібліотека». Пролунала пропозиція: перейменувати заклад на честь того мецената, внесок якого в розвиток культури буде найсуттєвішим.

Юрій ДОЦЕНКО.

У постійних комісіях

ЗАВЕРШЕНО ОПЕРАЦІЮ «ЗБРОЯ»

Органами внутрішніх справ України завершено багатоденну комплексну операцію під умовною назвою «Зброя». В її ході перевірено 11409 об'єктів дозвільної системи, які знаходяться на обліку в органах внутрішніх справ. Виявлено понад 4 тисячі порушень зберігання зброї та боєзапасів. У зв'язку з цим припинялося функціонування 897 об'єктів, з яких тимчасово, до усунення недоліків, вилучено 3618 одиниць зброї та велику кількість патронів. 349 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. З метою попередження крадіжок у приміщеннях для зберігання зброї додатково встановлено 3057 пасток із спецхімзасобами.

Спільно з групами профілактики міськрайрад Українського товариства мисливців і рибалок перевірено 206 тисяч власників мисливської зброї. Виявлено понад 2,5 тисячі чоловік, які вибули з мисливських товариств. У них вилучено 652 рушниці. Встановлено понад 740 власників зброї, які систематично порушують громадський порядок, зловживають спиртними напоями, у них вилучено понад 800 одиниць зброї. Всього за порушення правил зберігання та використання зброї, строку її перереєстрації притягнуто до адміністративної відповідальності понад 3,7 тисячі чоловік.

У результаті роз'яснювальної роботи населенням добровільно здано 519 одиниць вогнепальної зброї. Під час перевірки великої кількості повідомлень про незаконне зберігання зброї вилучено 970 одиниць. По виявлених порушеннях керівникам підприємств, організацій та установ направлено 676 інформацій. Враховуючи, що велику кількість крадіжок зброї та боєзапасів здійснено в учбових закладах, до Міністерства освіти України направлено листа з проханням вивчити питання та забезпечити надійну охорону і зберігання зброї в учбових закладах.

Інформацію надано Комісією Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із злочинністю.

НЕ ЧЕКАТИ, А ЗАПОБІГАТИ

Про роботу постійної Комісії Верховної Ради з питань Чорнобильської катастрофи розповів її член, голова підкомісії з наукових, правових і соціальних питань В. УСАТЕНКО.

Постійно приймає Комісія відвідувачів. Це свідчить про те, що їхні проблеми не хочуть вирішувати на місцях. Йдуть навіть після Мінчорнобиля. Часто-густо непорозуміння пов'язані з механізмом впровадження чорнобильських законів. Тому нещодавно Комісія запропонувала розробку таких механізмів погоджувати з нею.

На жаль, уряд схиляється до фінансування Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» зі спеціального позабюджетного фонду, а не з бюджету, як це передбачено Законом. Втім, і той позабюджетний фонд використовується не завжди так, як хотілося б. Такий підхід до нього передбачено навіть в урядовій постанові № 152. Це неприпустимо. За пропозицією Комісії Кабінет Міністрів недавно відізвав цю постанову.

Крім того, в ній закладено такі принципи існування української атомної енергетики, які свого часу й призвели до Чорнобильської катастрофи. Це стало можливим через відсутність в Україні незалежного інституту правового регулювання в ядерній енергетиці. Можливо, з часом Комісію буде перейменовано на комісію з питань Чорнобильської катастрофи та ядерного регулювання. Адже працювати треба по-новому, не чекаючи нових неприємностей, а запобігаючи їм.

Щодо законотворчої діяльності Комісії, то в цей час вона розглядає другий варіант Закону «Про поводження з радіоактивними відходами». Нарешті з'являється надія, що зникнуть повідомлення в пресі про переопромінення людей від загубленої радіоактивної ампули чи подібне до того.

Записав Олексій БРЕУС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Зверніть увагу

ШКОЛА ВИЖИВАННЯ

Здається, молодим уже не доводиться розраховувати на учбовий курс під назвою «Життя навчить», як це було ще до недавнього часу. Ми потроху починаємо розуміти, що в це життя треба приходити у всеозброєнні.

Тому факультет журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка відкриває місячні вищі курси рекламн для підготовки рекламних агентів, творчих рекламників та інших фахівців для телебачення, радіо, преси, а також для фірм, компаній, організацій, підприємств і господарств.

Слухачі вивчатимуть науково-практичні основи сучасної реклами, методики рекламно-комерційної діяльності, організації і проведення рекламних кампаній, психотехнології цієї справи. У програмі також підготовка аудіо- та відеороликів, тренінги з фаху диктора і ведучого рекламних програм та рубрик. Чимало уваги надаватиметься тренінгові рекламних моделей, елементам дизайну і комп'ютерної реклами, проведенню презентацій. А виробничу практику слухачі проходитимуть на теле- і радіостудії, редакційному комплексі газети «FORTUNE», у фірмі «Брокер-сервіс-експрес». Ті, хто завершив навчання, одержать сертифікат, а, можливо, й запрошення на роботу.

Довідки — телефонами 290-96-74, 221-02-56.

Головний ... родського за... хімії М. Пи... мала голову, ... значити наст... народження. ... ка не хотіло... ні купиш за... ти та захмар... б саме її ... приурочивш... лею? До то... можна забез... блемне фін... всього підп...

Першим ... зації наміч... вищення ц... продукції, в... році, загало... нувань. Так... порошок «Н... коштувати ... ку 5 карбов... пішов у про... надбавкою ... ців. Ціна од... му для ... ця 60 ... 15 карбова... серветки дл... розміром з...

Реалії

ОБІ...

Цупка бр... економічно... розвитку Ук... серед бага... часу четвер... коли вона ... стала бесто... би мов... творчи... у... Мінекономі... зважаючи ... депутатів п... що, скажім... ні інфля... ріально ... печення ... дуже впл... які обіцяли... ці зупинити... го виробни... ті повідом... ний темп ... промислово... ріод з 1986... новив 3,8 п... сяги почал... ці — темп ... у 1991 — ... цій самій б... діння зупин... тал вже в... логічно пош... ника відділ... нозів со... Юрія У... вається, ...

— На ... статуі Юр... Спад про... ництва в ... нинішнього... 15,3 проц... на те, що ... Цього ми ...

Авжеж, ... номіці, ... справа не... них прич... завжди, в... тавки лісу... за якими ... тужностей ... ного компл... стої мета... ємств, за ... шинобудів... негаразди ... збудував ... так було ... винно бут... лікс пере... не тільки ... номіки, а ... шої держ... то новопр... ській, За... кій та й ... резонно ... промисло... територі... вірних зо... ками пер... не дозв... одержати ... статті на... бованців. ... дом для ...

Курйоз

ЩЕ ЧОГО ПРИДУМАЛИ!

Що не кажіть, а багато читати і слухати — також погано. От, скажімо, керівники Летичівського району наслухалися жахів з Москви про насування голоду й вирішили діяти в ім'я «старшого брата» — аби свої не об'їдалися, ввели хлібні картки.

Група громадян із селища Меджибіж привезла ці оригінальні документи у Хмельницький корпункт «Голосу України» й запитала: «Як у сусіда здохне порося, то й нам свою хату підпалювати?».

«Чи й справді так треба діяти?» — запитав в апараті Представника Президента. Там відреагували належно: хлібні картки Є. Гусельников своїм розпорядженням відмінив і заявив, що це надумана проблема. Хліба вистачить людям по потребі.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Репортаж дня

ХТО — КУДИ, А Я — НА РИНОК

Довго і затято наші державні структури боролися з тими, кого ми ще недавно гнівно і зневажливо називали спекулянтами, перекупщиками, брудними гендлярами і не менш чистими ділками, любителями легкої наживи...

І не побороли. Та й слава Богу!

Бо як уявиш, що немає спекулянтів, відчуваєш себе голим, босим і без кашкета. У що б ми, бідолашні, без них одягалися, взувалися? Де б ми нашим акселератам гарні речі діставали? Чи духмяніли б наші представниці прекрасної половини витонченими парфумами?

Отак подивишся на модно вдягнену особу й відразу ж розумієш: ні, не рідна держава прифрантила її, а отой змій-перекупщик.

А що держава? Теж, до речі, спекулянтша. Правда, злиденна, неоковирна, зате більш нахабна. За кімнатні капці, на які навіть при денному світлі страшно дивитися, дере так, ніби за кришталеві чобітки. Куртка, в якій хіба що гній на поле вивозити (і то соромно!), тягне на три-чотири пристойні зарплати. А телевізори, холодильники, меблі? Хіба ціни на них — не здирство, не пограбування серед білого дня?

...Ось і весна настала — черевики потрібні. Подамся на Республіканський стадіон, де у вихідні вирує речовий ринок. Чого там тільки немає! Ще й домовитися можна. Скинеш десятку, а здається — сотню. Веселіше стає: як-не-як, вторгував!

Коротше — спасибі спекулянту. Бо як подивишся в дзеркало на себе, то навіть неозброєним оком помічаєш, що лише твоє голе тіло наше, державне, а все інше — його...

Олександр ВИНОКУРОВ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
Київ.

...комісіях

...РАЦІЮ «ЗБРОЯ»

...ами профі-
...ірад Укра-
...мислив-
...вірено 206
...лисливської
... понад 2,5
... вибули з
...ариств. У
...2 рушниці.
...д 740 вла-
...систематич-
...ромадський
... спирт-
...них вилу-
...0 одиниць
... порушення
... та вико-
... строку ІІ
...итягнуто до
... відпові-
...3,7 тисячі
... роз'ясню-
...населенням

добровільно здано 519 одиниць вогнепальної зброї. Під час перевірки великої кількості повідомлень про незаконне зберігання зброї вилучено 970 одиниць. По виявлених порушеннях керівникам підприємств, організацій та установ направлено 676 інформацій. Враховуючи, що велику кількість крадіжок зброї та боєзапасів здійснено в учбових закладах, до Міністерства освіти України направлено листа з проханням вивчити питання та забезпечити надійну охорону і зберігання зброї в учбових закладах.

Інформацію надано Комісією Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із злочинністю.

...ЗАПОБІГАТИ

...ильської ка-
...ального по-
...нду, а не з
... передбаче-
..., і той по-
...д викорис-
...жди так, як
...ий підхід до
... навіть в
...ві» № 152.
...3. За пропо-
...абінет Міні-
...зівав цю по-
... закладе-
... існування
...ної енерге-
...ся й приз-
...ильської ка-
...ало можли-
...ність в Ук-
...о інституту
...ння в ядер-

ній енергетиці. Можливо, з часом Комісію буде перейменовано на комісію з питань Чорнобильської катастрофи та ядерного регулювання. Адже працювати треба по-новому, не чекаючи нових неприємностей, а запобігаючи їм.

Щодо законотворчої діяльності Комісії, то в цей час вона розглядає другий варіант Закону «Про поводження з радіоактивними відходами». Нарешті з'являється надія, що зникнуть повідомлення в пресі про переопромінення людей від загубленої радіоактивної ампули чи подібне до того.

Записав Олексій БРЕУС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Зверніть увагу

ШКОЛА ВИЖИВАННЯ

Здається, **молодим уже не доводиться розраховувати на учбовий курс під назвою «Життя навчить», як це було ще до недавнього часу. Ми потроху починаємо розуміти, що в це життя треба приходити у всеозброєнні.**

Тому факультет журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка відкриває місячні вищі курси реклами для підготовки рекламних агентів, творчих рекламників та інших фахівців для телебачення, радіо, преси, а також для фірм, компаній, організацій, підприємств і господарств.

Слухачі вивчатимуть науково-практичні основи сучасної реклами, методики рекламно-комерційної діяльності, організації і проведення рекламних кампаній, психотехнології цієї справи. У програмі також підготовка аудіо- та відеороликів, тренінги з фаху диктора і ведучого рекламних програм та рубрик. Чимало уваги надаватиметься тренінгові рекламних моделей, елементам дизайну і комп'ютерної реклами, проведенню презентацій. А виробничу практику слухачі проходитимуть на теле- і радіостудії, редакційному комплексі газети «FORTUNE», у фірмі «Брокер-сервіс-експрес». Ті, хто завершив навчання, одержать сертифікат, а, можливо, й запрошення на роботу.

Довідки — телефонами 290-96-74, 221-02-56.

Що почому!

ДОГАНА НА ІМЕНИН...

Головний бухгалтер Ужгородського заводу побутової хімії М. Пилипова довго ламала голову, чим би оце відзначити наступний день свого народження. Разового дарунка не хотілося. Та й що нині купиш за мізерної зарплати та захмарних цін. А чому б саме ЇЇ і не підвищити, приурочивши до свого ювілею? До того ж одночасно можна забезпечити й безпроблемне фінансове існування всього підприємства.

Першим кроком в реалізації наміченого стало підвищення ціни на залишки продукції, виробленої в 1991 році, загалом на 13 найменувань. Таким чином миючий порошок «Немо», що мав би коштувати з січня 1992 року 5 карбованців 37 копійок, пішов у продаж разом з торгнадбавкою за 40 карбованців. Ціна одного тюбика крему для [illegible]иття з 1 [illegible]бован[illegible] 60 [illegible]ок підс[illegible]ла до 15 карбованців. А клаптик серветки для миття посуду розміром з долоню новою вартістю 26 карбованців 50 копійок шокував навіть бувалих домогосподарок.

Повз таке грабіжництво серед білого дня не могли пройти працівники обласної Держінспекції цін. Уже на початку січня вони запропонували «побутохімікам» не «хімічити» і повернутися до законних цін. Адже постановою Кабінету Міністрів від 27.12.1991 року та додатковим розпорядженням до неї від 16.01.1992 року чітко визначено: «Залишки товарів, на які в 1991 році діяли договірні (вільні) ціни, не переоцінюються».

— Це ми ще побачимо,— заявили М. Пилипова та директор заводу В. Каранін, який явно не хотів псувати іменини свого головбуха, і відмовилися підписати акт про незаконне підвищення цін. Причому не без допомоги нового «роз'яснення», яке надійшло з Мінекономіки. Знайшли і у ньому шпаринку.

Окрилені успіхом, приступили до другого етапу — формування цін уже на цьогорічну продукцію. При цьому, звичайно, насамперед подбали про належну зарплату. Понад 70 мільйонів карбованців «заклали» на ремонт заводу. Для порівняння: вся його вартість не перевищує 30 мільйонів. Додавши сюди справді дорогі сировину та інші потрібні скла-

дові, зрозумі...
шли на вже...
цінові рубежі...
Це виклика...
обурення се...
Торгівля повер...
завод і прийн...
відмовилас...
— Не хоче...
була реакція...
дам усі фонд...
ші регіони або...
на біржі.
Видно, дум...
лося Володи...
йовичу зводи...
нинні наміри...
фінансиста.
Та довелос...
спекція цін т...
комісія обливко...
ся принципов...

Реалії

ОБІЦЯЛИ...

Цупка брошура «Прогноз економічного і соціального розвитку України на 1992 рік» серед багатьох депутатів з часу четвертої сесії ВР України, коли вона побачила світ, вже стала бестселером. Це, так би мов[illegible], плід кол[illegible]ивних творчи[illegible] усиль науко[illegible] і Мінекономіки України. Незважаючи на засилля цифр, депутатів порадував той факт, що, скажімо, ні лібералізація, ні інфл[illegible], ні розг[illegible] матеріально[illegible]чного [illegible]абезпечення [illegible]промисловості не дуже вплинули на віщунів, які обіцяли в нинішньому році зупинити спад промислового виробництва. Для наочності повідомимо: середньорічний темп зростання обсягів промислової продукції у період з 1986 по 1989 роки становив 3,8 процента, відтоді обсяги почали падати: в 1990 році — темп знизився до 99,9, у 1991 — до 95,5, у 1992 — у цій самій брошурі обіцяли падіння зупинити. Перший квартал вже випустив дух, тому логічно поцікавитись у начальника відділу стратегії та прогнозів соціального розвитку Юрія У[illegible]ого, чи [illegible] збувається, [illegible]о прогнозу[illegible]и.

— На жаль, ні, — констатує Юрій Борисович, — Спад промислового виробництва в першому кварталі нинішнього року становить 15,3 процента, незважаючи на те, що у січні було 19,7. Цього ми не чекали...

Авжеж, прогнози в економіці, відверто скажемо, справа невдячна. І об'єктивних причин невиконання, як завжди, вдосталь: недопоставки лісу й нафти з Росії, за якими стоїть падіння потужностей паливно-енергетичного комплексу, за якими простої металургійних підприємств, за якими простої машинобудівників, за якими всі негаразди в будинку, який збудував Джек... Принаймні так було завжди, але не повинно бути сьогодні, коли велике переселення торкнулось не тільки коридорів Мінекономіки, а й усіх областей нашої держави. А якщо так, то новопризначеним представникам Президента по Луганській, Запорізькій, Черкаській та Київській областях резонно розібратися, чому промисловість довірених їм територій не виконала договірних зобов'язань за підсумками першого кварталу, що не дозволило споживачам одержати продукції по цій статті на 17 мільярдів карбованців. Чи не є це приводом для чергового прогнозу?!

Сергій ВЛАД.

Фотофакт



ЛАБОРАТОРІЯ В ЛІТАКУ

На військовому авіаремонтному заводі в Миколаєві з'явився літак-лабораторія, який ніколи вже не підніметься в повітря. Пасажирський ТУ-154, відслуживши встановлений строк у великій авіації, став випробовувальною станцією для відремонтованих двигунів цивільних літаків. Це дало можливість забезпечити роботою спеціалістів високого класу, які раніше були зайняті ремонтом військової техніки. Впевненість у завтрашньому дні вселяють замовлення і договори з рядом підприємств цивільної авіації України, Росії, Молдови.

На фото: працівники випробовувальної станції капітан Олег Михайловський та механік Володимир Котляков у салоні літака-лабораторії.

Фото Олександра КРЕМКА.

Миколаїв.

Прецедент

ВЧИТЕЛІ БЕЗ ДОМУ?

Вчителі Києва, стурбовані намірами Руху відселити столичний Будинок учителя й розмістити там центральний апарат Руху, надіслали звернення до Президента України Л. Кравчука. Вчительська громада нагадує: цей будинок (Володимирська, 57) зведено 1912 року на кошти, зібрані вчителями, спеціально для розміщення Педагогічного музею і культурно-професійного центру. Те, що у 1917—18 роках тут розташовувалась Центральна Рада, було нехтуванням інтересами педагогів, і цю помилку Центральної Ради не варто повторювати. У документі далі сказано: мало того, що вчителі нині стоять на грані злиднів, у них хочуть відібрати ще й столичний культурно-професійний центр і робить це організація, яка вважає себе захисником культури. У зверненні висловлено надію, що Президент, як колишній педагог, не допустить ліквідації Будинку вчителя.

Коротко

ДРУГА НЕ ВИБИРАЮТЬ!

На конференції крайового проводу УРП Волині було заявлено, що подальша співпраця з демократичними партіями будуватиметься на взаєморозумінні. Говорилося про можливість консолідації, але не з Волинською крайовою радою НРУ при її нинішньому керівництві.

Богдан ІВАНІВ.

ПОВЕРНЕННЯ БОРОДЧУКА

Володимир Бородчук родом з Волині. Тут починав службову кар'єру, працював на різних посадах в органах внутрішніх справ, прокуратурі. У 1977—1981 роках очолював обласне управління ВС. З цієї посади звільнений за те, що брав активну участь у розкритті економічних зловживань і злочинів високопоставлених осіб, які того часу були під захистом перших партійних та радянських керівників Волині.

І ось з ініціативи народних депутатів України від області та за згодою Представника Президента на посаду начальника УВС області призначений В. Бородчук. Як кажуть, справедливість восторжествувала.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

ЩЕ ...

МАЄ ВИСВІ...

Стало відо...
стерстві соці...
тівають ви...
пересування...
інвалідів. До...
нашій пром...
сфері, здаєть...
шатися... Яка...
ки?
— Продем...
дові нашу...
відповідає з...
рального дир...
тезних підпри...
Сорочинський...
надію на доп...
писали безлі...
но показати:...
для своїх...
чина, ось щ...
ось що — Ук...
росла коляск...
бокк» важит...
ша — на ші...
більше. Якщ...
альні колеса...
ходові якост...
велосипедних...
повідно і рул...
вигляд знаєт...
ло, імпортна...
ще — друге...
ж — у нас і...
чизняних бр...
них забезпеч...
відсотків. Це...
лясок. Та ін...
й інші засоб...
Погортайте н...
ги — чого т...
думуване д...
можливості...
природним сп...

ЛОПА...

Оковита...
не доводила...
засвідчив і п...
ком» строко...
гієм Мальков...
звали з...
краю. Після...
він «вишива...
військової ч...
цького гарні...
На зауважен...
не звертав у...
дався до кар...
щення, куди...
ого впустили.
Мальков...
ди автомат,...
дящого від...
зин, зарядж...
патронами.
кілька разів...
логу, після...
усіх, хто бу...
приміщенні,...
лодів ще де...
Далі крив...

Репортаж дня



...І, А Я — НА РИНОК

...речі діставали...
...шили б наші...
...екрасної по...
... парфу-
... на модно
... відразу ж
... рідна дер-
...на її, а отой
...? Теж, до
...на. Правда,
...овирна, зате
...За кімнатні
... при ден-
...шно дивити-

ся, дере так, ніби за кришталеві чобітки. Куртка, в якій хіба що гній на поле вивозити (і то соромно!), тягне на три-чотири пристойні зарплати. А телевізори, холодильники, меблі? Хіба ціни на них — не здирство, не пограбування серед білого дня?

...Ось і весна настала — черевики потрібні. Подамся на Республіканський стадіон, де у вихідні вирує речовий ринок. Чого там тільки немає! Ще й домовитися можна. Скинеш десятку, а здається — сотню. Веселіше стає: як-не-як, вторгував!

Коротше — спасибі спекулянту. Бо як подивишся в дзеркало на себе, то навіть неозброєним оком помічаєш, що лише твоє голе тіло наше, державне, а все інше — його...

Олександр ВИНОКУРОВ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Київ.

ГОЛОС України

алтер Ужго- … побутової ва довго ла- … би оце від- й день свого ового дарун- Га й що ни- рної зарпла- цін. А чому підвищити, свого юві- одночасно ти й безпро- е існування ства. том в реалі- стало під- а залишки еної в 1991 13 наймe- ном миючий що мав би я 1992 ро- 37 копійок, азом з торг-) карбован- юбика кре- 1 … бован- … ла до А клаптик тя посуду ню новою

Що почому!

ДОГАНА НА ІМЕНИНИ

вартістю 26 карбованців 50 копійок шокував навіть бувалих домогосподарок.

Повз таке грабіжництво серед білого дня не могли пройти працівники обласної Держінспекції цін. Уже на початку січня вони запропонували «побуталхімікам» не «хімічити» і повернутися до законних цін. Адже постановою Кабінету Міністрів від 27.12.1991 року та додатковим розпорядженням до неї від 16.01.1992 року чітко визначено: «Залишки товарів, на які в 1991 році діяли договірні (вільні) ціни, не переоцінюються».

— Це ми ще побачимо,— заявили М. Пилипова та директор заводу В. Каранін, який явно не хотів псувати іменини свого головбуха, і відмовилися підписати акт про незаконне підвищення цін. Причому не без допомоги нового «роз'яснення», яке надійшло з Мінекономіки. Знайшли і у ньому шпаринку.

Окрилені успіхом, приступили до другого етапу — формування цін уже на цьогорічну продукцію. При цьому, звичайно, насамперед подбали про належну зарплату. Понад 70 мільйонів карбованців «заклали» на ремонт заводу. Для порівняння: вся його вартість не перевищує 30 мільйонів. Додавши сюди справді дорогі сировину та інші потрібні складові, зрозуміло, знову вийшли на вже означені суперцінові рубежі.

Це викликало нову хвилю обурення серед покупців. Торгівля повернула товар на завод і прийняти його надалі відмовилася.

— Не хочете, не треба,— була реакція директора. Віддам усі фонди області в інші регіони або ж реалізую їх на біржі.

Видно, дуже вже не хотілося Володимиру Миколайовичу зводити нанівець іменинні наміри свого головного фінансиста.

Та довелося. Облдержінспекція цін та відповідна комісія облвиконкому виявилися принциповими. Миючий порошок, що був відвантажений у торгову мережу в першій декаді січня, переоцінено. На вироблений в нинішньому році встановлено рівень рентабельності не вище 30 відсотків. Тобто він коштуватиме близько 20 карбованців. Дирекцію заводу зобов'язано відкрити фірмовий магазин і продавати готову продукцію без торгової надбавки.

А головному стратегу фінансової політики «побуталхіміків» М. Пилиповій замість іменного букета оголошено догану.

Як з'ясувалося, «метикуваті» заводські фахівці вміють формувати не лише високі ціни. Вони виготовляли миючий порошок без окремих важливих компонентів, зокрема рідкого скла. У зв'язку з цим Закарпатський центр стандартизації і метрології випуск миючого порошку «Немо» зупинив.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Новини мистецтва



І ЗНОВУ НЕСПОДІВАНКИ...

В Івано-Франківську розпочався перший сезон у Пасажі. Ця галерея репрезентує сучасне мистецтво з дня відкриття другої міжнародної бієнале «Імпреза».

На виставці було представлено творчість майже двох десятків майстрів пензля. На глядача чекають численні відкриття і несподіванки, тому що в Пасажі зібрано роботи художників, які експериментують, не оглядаються на авторитети, ламають стереотипи. При цьому кожен з митців прагне зберегти своє творче «я», не піддаючись впливу наймодерніших зразків. Серед учасників акції — один з ініціаторів відкриття галереї Ігор Панчишин, численна група відомих майстрів, а також гурт молодих художників, які недавно створили майже сенсаційну виставку «Провінційний додаток».

Події, що відбувалися на мистецькому терені Івано-Франківська протягом останніх років, змусили західних аналітиків заговорити про створення тут «столиці українського малярства».

Як стало відомо, галереєю вже зацікавилися мистецтвознавці, бізнесмени й меценати. Унікальний архітектурний простір дозволяє проводити тут театралізовані дійства, видовища, концерти. Завітайте до Пасажу, і ви відчуєте, що на Україні теж є свій д'Орсе.

Петро ТАРАСІВ.

На знімку: Анатолій ЗВІЖИНСЬКИЙ, один із учасників виставки у Пасажі.

...И...

«Прогноз соціального … на 1992 рік» … депутатів з … ВР України, … світ, вже … Це, так … колективних … і … раїни. Не- … ля цифр, … в той факт, … бералізація, … мате- … абез- … ові не … на віщунів, … ньому ро- … ромислово- … я наочнос- … ередньоріч- … ня обсягів … укції у пе- … роки ста- … відтоді об- … в 1990 ро- … ся до 99,9, … 1992 — у … біцяли па- … ший квар- … ух, тому … у началь- … ї та прог- … розвитку … збу- … зуміли. … — кон- … сович, — … вироб- … кварталі … становить … зважаючи … уло 19,7. … и в еко- … скажемо, … об'єктив- … нання, як … недопос- … з Росії, … діння по- … нергетич- … кими про- … підпри- … остої ма- … якими всі … у, який … ринаймні … е не по- … коли ве- … ркнулось … Мінеко- … астей на- … що так, … представ- … о Луган- … Черкась- … областях … , чому … рених їм … ла дого- … підсум- … лу, що … живачам … по цій … дів кар- … е приво- … огнозу?! … ЛАД.

Фотофакт



ЛАБОРАТОРІЯ В ЛІТАКУ

На військовому авіаремонтному заводі в Миколаєві з'явився літак-лабораторія, який ніколи вже не підніметься в повітря. Пасажирський ТУ-154, відслуживши встановлений строк у великій авіації, став випробовувальною станцією для відремонтованих двигунів цивільних літаків. Це дало можливість забезпечити роботою спеціалістів високого класу, які раніше були зайняті ремонтом військової техніки. Впевненість у завтрашньому дні вселяють замовлення і договори з рядом підприємств цивільної авіації України, Росії, Молдови.

На фото: *працівники випробовувальної станції капітан Олег Михайловський та механік Володимир Котляков у салоні літака-лабораторії.*

Фото Олександра КРЕМКА.

Миколаїв.

Актуальне інтерв'ю

ЩЕ ОДИН КОНТРАСТ

МАЄ ВИСВІТЛИТИ ВИСТАВКА ЗАСОБІВ ПЕРЕСУВАННЯ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ

Стало відомо, що в Міністерстві соцзабезпечення затівають виставку засобів пересування та реабілітації інвалідів. Добра справа, але нашій промисловості у цій сфері, здається, нема чим пишатися... Яка ж мета виставки?

— Продемонструвати урядові нашу відсталість,— відповідає заступник генерального директора НВО протезних підприємств Микола Сорочинський.— Ми втратили надію на доповіді, яких написали безліч. Хочемо наочно показати: ось що робить для своїх інвалідів Німеччина, ось що — Бельгія, а ось що — Україна. Якщо доросла коляска фірми «Оттобокк» важить 22 кг, то наша — на шість кілограмів більше. Якщо та має спеціальні колеса, що визначає її ходові якості, то наша на велосипедних колесах відповідно і рухається, та й на вигляд знаєте яка. Зрозуміло, імпортна й коштує! Але це — друге питання. Перше ж — у нас і поганеньких вітчизняних бракує. Потребу в них забезпечено лише на 40 відсотків. Це — стосовно колясок. Та інвалідам потрібні інші засоби пересування. Погортайте німецькі каталоги — чого тільки не придумувано для позбавлених можливості пересуватися природним способом!

— Якої допомоги чекаєте від уряду?

— В організації власного, українського виробництва техніки для інвалідів. У нас є Львівський завод засобів пересування, Харківське експериментальне протезне підприємство, Київський завод імені Артема почав випускати коляски. Але цього замало. До того ж підприємства залежать від постачальників за межами України. Митниці й перевезення забирають ті кошти, які можна було б вкласти у створення власної бази виробництва комплектуючих.

— Але створення такої бази залежить не тільки від уряду, а й від зацікавленості промислових підприємств...

— Ми це розуміємо і тому запрошуємо на виставку керівників заводів. Може, хтось перейметься проблемами інвалідів.

— То куди і коли ви запрошуєте гостей?

— Виставка працюватиме з 25 по 29 травня у приміщенні Міністерства соцзабезпечення.

Запам'ятали? Тож, сподіваємось, і ви завітаєте на виставку, щоб не тільки подивитись, як ставляться до інвалідів у Німеччині та Бельгії, а щоб дещо зробити і для інвалідів, які страждають поруч.

Марина ДЯТЛОВА.

Прецедент

ВЧИТЕЛІ БЕЗ ДОМУ?

Вчителі Києва, стурбовані намірами Руху відселити столичний Будинок учителя й розмістити там центральний апарат Руху, надіслали звернення до Президента України Л. Кравчука. Вчительська громада нагадує: цей будинок (Володимирська, 57) зведено 1912 року на кошти, зібрані вчителями, спеціально для розміщення Педагогічного музею і культурно-професійного центру. Те, що у 1917—18 роках тут розташовувалась Центральна Рада, було нехтуванням інтересами педагогів, і цю помилку Центральної Ради не варто повторювати. У документі далі сказано: мало того, що вчителі нині стоять на грані злиднів, у них хочуть відібрати ще й столичний культурно-професійний центр і робить це організація, яка вважає себе захисником культури. У зверненні висловлено надію, що Президент, як колишній педагог, не допустить ліквідації Будинку вчителя.

Кримінальна хроніка

ЛОПАТА ПРОТИ АВТОМАТА

Оковита ніколи до добра не доводила. Це переконливо засвідчив і приклад з «козаком» строкової служби Сергієм Мальковим, якого призвали з Краснодарського краю. Після відбою почав він «вишивати» по казармі військової частини Вінницького гарнізону, де служив. На зауваження днювального не звертав уваги, відтак подався до караульного приміщення, куди, як не дивно, його впустили.

Мальков зірвав з піраміди автомат, змусив розводящого віддати йому магазин, заряджений бойовими патронами. Озброївшись, кілька разів вистрілив у підлогу, після чого вишикував усіх, хто був у караульному приміщенні, й спокійно заволодів ще двома автоматами.

Далі крива привела Сергія до села Гавришівки. Тут, зустрівши Бродського і Коваля, які мирно вели бесіду, влаштував перестрілку. Одного з них поранив у ноги. Потім почав «розбиратися» з господарем «Жигулів», який зачинився у власному будинку. Чоловік дістав поранення, його дружину контузило тріскою, коли солдат зливою куль решетив двері.

Фінал такий: з п'яним вояком справилися самі селяни, оглушивши його лопатою. Трибунал Прикарпатського військового округу засудив С. Малькова до восьми років позбавлення волі в колонії посиленого режиму.

Цю далеко не детективну історію розповіла вінницька обласна молодіжка «Панорама».

Валерій ЛАЗАРЕНКО.

Вінниця.

Коротко

ДРУГА НЕ ВИБИРАЮТЬ!

На конференції крайового проводу УРП Волині було заявлено, що подальша співпраця з демократичними партіями будуватиметься на взаєморозумінні. Говорилося про можливість консолідації, але не з Волинською крайовою радою НРУ при її нинішньому керівництві.

Богдан ІВАНІВ.

ПОВЕРНЕННЯ БОРОДЧУКА

Володимир Бородчук родом з Волині. Тут починав службову кар'єру, працював на різних посадах в органах внутрішніх справ, прокуратурі. У 1977—1981 роках очолював обласне управління ВС. З цієї посади звільнений за те, що брав активну участь у розкритті економічних зловживань і злочинів високопоставлених осіб, які того часу були під захистом перших партійних та радянських керівників Волині.

І ось з ініціативи народних депутатів України від області та за згодою Представника Президента на посаду начальника УВС області призначений В. Бородчук. Як кажуть, справедливість восторжествувала.

Богдан БЕРЕКЕТА.

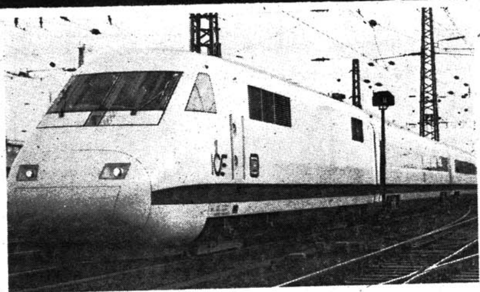
Волинська область.

ПОГОДА

6—7 травня на Україні опадів не передбачається. Вітер слабкий. Температура вдень 12—22, вночі 3—8 градусів тепла, на ґрунті подекуди приморозки 0—3 градуси.

По Київській області сьогодні вдень без опадів. Вітер змінних напрямків, 3—5 метрів на секунду. Температура 16—21 градус.

СВІТ ШИРОКИЙ...



Проблеми інтеграції України в азійські та європейські економічні регіони

Ми добилися визнання — в Києві шукають місця для розташування посольств вже десятки представників країн світу. Та це тільки номінальний бік справи. Найголовніше нині — добитися визнання не урядів, а підприємницьких кіл США, Німеччини, Японії тощо.

Однак Україна сьогодні є державою, вкрай непристосованою до міжнародного розподілу праці,— відсутні сучасний зв'язок, залізниці і автошляхи...

Отже, долати цю штучну ізоляцію потрібно якнайшвидше. Як це робити і якими мають бути напрямки «головного удару» — в матеріалах, вміщених на цьому розвороті.

УКРАЇНА не є частиною Європи (у політичному розумінні) з двох причин. Перша причина — наша багаторічна відокремленість внаслідок політики «залізної завіси», а друга — технічна (на погляд багатьох експертів не менш важлива) — полягає в різниці між стандартною залізничною колією в Україні і в Європі. У них — 1435 міліметрів, а в нас — на 8,5 сантиметра ширше. Так історично склалося. Отже, простоюють по багато діб на кордонах вантажні поїзди і по багато годин — пасажирські.

Конверсія

ВЛАСНІ ПОЇЗДИ— НА ВЛАСНІ РЕЙКИ

В той же час перед Україною постають і інші проблеми «внутрішнього користування». Скажімо, на нашій території немає жодного заводу з виробництва пасажирських вагонів. Основного постачальника колишнього Радянського Союзу — Німецької Демократичної Республіки — вже не існує, і заводи ті перепрофільовано. Росія теж вимагає розрахунків у валюті, тож сподівання на завод у місті Тверь не мають підстав, до того ж його потужність не задовольняє навіть потреб самої Росії.

Разом з тим велика кількість оборонних підприємств України, їхні багатотисячні колективи жахаються слова «конверсія» і не знають, чим замінити на конвеєрах ракети — чи то пилососами, чи то прасками... Тож генеральний конструктор конструкторського бюро «Південне» (виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод») С. Конюхов звернувся до Президента Л. Кравчука з пропозицією налагодити на «Південмаші» виробництво залізничних вагонів. Не важко зрозуміти, що вирішити технологічні питання такому потужному підприємству — немає проблем, а залізничний транспорт для нашої держави є важливішим, аніж пилососи. Президент підтримав конструктора.

Однак питання інтеграції України в європейську залізничну мережу цим не вирішується — колія не дозволяє. Проте в тому ж КБ «Південне» вже кілька років триває розробка швидкісної залізничної магістралі (з європейською колією) і відповідного рухомого складу. За зразок розробники взяли французький TGV (поїзд високої швидкості), який на рекордному заїзді пробіг за годину 515,3 кілометра, а на маршруті Париж—Ліон має крейсерську швидкість 270 кілометрів на годину. Німці теж мають свої швидкісні поїзди — на відстанях до тисячі кілометрів вони зручніші для пасажирів і вигідніші, ніж літаки.

А як реагуємо на плани європейців? Група розробників на чолі з професором Ю. Дьоміним і завідуючим сектором КБ «Південне» С. Козіним пропонує проект будівництва швидкісної магістралі Київ — Варшава — Берлін і відповідної локомотивної техніки. Все розраховано: двоколійна дорога до кордону з Польщею коштуватиме близько трьох з половиною мільярдів карбованців (у цінах 1990 року), а поїзди, здатні розвивати швидкість 300 кілометрів на годину,— по 100 мільйонів кожний (їх потрібно 30—40). Причому в Україні є підприємства, які вже дали згоду брати участь у розробці і серійному виробництві. Лишилося тільки прийняти рішення про фінансування та домовитися з Польщею про те, що вона будуватиме по своїй території транзитну магістраль, проте це вже питання політичні. Але згадаймо, що Великобританія заради своєї інтеграції в Європу навіть тунель під Ла-Маншем викопала!

Зважаючи на те, що транзитний зв'язок з Азією для європейських країн є не менш важливим, ніж для нас, можна розрахувати і такий варіант: створити акціонерне товариство, яке на пайових засадах здійснюватиме будівництво. Скажімо, рейки, шпали, кар'єрні матеріали та робочу силу постачає Україна, будівельну техніку — Франція, пальне — Росія тощо. В такому разі ми одержимо висококласну магістраль, не вкладаючи великих коштів. Поряд з парканом, яким буде огороджено залізницю, можна збудувати ще й автомобільну дорогу на зразок пан-американської чи пан-європейської — обійдеться вона дешевше, ніж якщо будуватиметься окремо.

Отже, завдання масштабне. Чи має Україна, за нинішньої кризової ситуації, достатньо грошей для здійснення проекту? Звичайно, можна сказати: ні, з цим почекаємо. Проте таке страусове рішення змусить нас ще не одне десятиліття перебувати на узбіччі цивілізації. Згодом наша держава все одно буде змушена будувати подібні магістралі, але тоді вже не буде величезного надбання соціалізму — оборонної галузі. Швидкісний поїзд — це та сама ракета, але наземна, тож залучення до його виготовлення інженерних кадрів ВПК та робітників оборонних заводів — найкращий шлях використання їхнього потенціалу. Інакше досвідчені фахівці розбіжаться по інших, в тому числі приватних фірмах і платитимемо ми за залізницю і поїзди тим же французам...

Отже, щоб завтра відправляти з залізничного вокзалу Києва щоденно по поїзду до Парижа (1500—2500 пасажирів і жодних проблем на кордоні — усі митні та інші формальності, як в аеропортах), маємо розпочати розробку вже сьогодні. Швидкісний залізничний транспорт — транспорт великого бізнесу. Найвигідніший енергетично і найчистіший екологічно.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ІЗ ТОКІО

Налагоджування та розвиток взаємовигідного ділового співробітництва з різними державами світу лежить в основі зовнішньополітичної концепції України. На відміну від Російської Федерації, яка за своїм географічним положенням є не лише європейською, а й азіатською державою, Україна цілком належить до європейського регіону. Тому статус України як європейської держави багато в чому визначають її зовнішньополітичні пріоритети. Однак це не означає, що Україна не може мати своїх інтересів в іншому кінці світу — в азіатсько-тихоокеанському регіоні (АТР). Нісkільки не применшуючи сучасне й майбутнє значення Європи як одного з головних економічних та політичних центрів світу, слід мати на увазі, що вже зійшла й розгорілася зірка тихоокеанської ери. Зміщення центру світової економічної активності в район Східної Азії й Тихого океану, на думку авторитетних спеціалістів, протягом наступних двадцяти років триватиме. В усякому разі за будь-яких пророкованих нині обставин АТР в прийдешньому XXI столітті стане зоною найбільшого динамізму і прогресу.

Високі темпи соціально-економічного розвитку дозволили країнам тихоокеанського басейну з цілої низки показників вийти на перше місце у світі. Наприкінці 80-х років тут випускалося 70 відсотків автомобілів, суден, синтетичних волокон, телевізорів, близько 60 відсотків пластмас і синтетичних смол, понад 50 відсотків алюмінію та сталі. Про безупинне зростання питомої ваги АТР у світовій економіці свідчить не тільки феномен Японії, а й «неоіндустріальні» країни Азії — Тайвань, Гонконг, Сінгапур, Республіка Корея. Стрімкий злет цих «тихоокеанських драконів» вписався у загальну картину економічного підйому східноазіатських держав. У минулому році темпи приросту 12 держав регіону складали разом 5,6 відсотка. На цьому досить оптимістичному фоні виділялися Таїланд і Малайзія, чиї темпи розвитку (9 і 8 відсотків відповідно) були найвищими в регіоні. В наявності випереджаюче економічне зростання країн АТР, котрі дають майже половину товарів, що виробляються в світі. Цікаві дані навела таїландська газета «Нейшн» про купівельну спроможність країн Східної Азії, яка на початку 90-х років досягла 580 мільярдів доларів, що перевищило аналогічну суму в США — 4[illegible] мільярдів доларів.

Щодо майбутнього, то воно обіцяє регіону спокусливі перспективи. Так, саме тут планується здійснити особливо великі проекти: будівництво ультрасучасного аеропорту в Осаці, суперавтостради в Малайзії та Індонезії, швидкісних залізничних магістралей в Таїланді, велетенського моста через Меконг, який з'єднає Таїланд з Лаосом та багато іншого. Всі ці надзвичайно дорогі проекти стали можливими завдяки щедрому фінансуванню з боку Японії, цього промислового гіганта Азії і всього світу, та інших інвесторів, серед яких виділяються Південна Корея й Тайвань. Це, наприклад, за їхньою допомогою Індонезія створила досить розвинену електронну промисловість і в 1991 році продала на зовнішньому ринку продукції цієї галузі на 208 мільйонів доларів.

Тверезий аналіз проблем участі України в регіональному співробітництві й на більш високому рівні — в структурних взаємозв'язках на міжнаціональній основі сьогодні не може викликати особливого оптимізму. І справа не лише в кризовому ста-

Киев
Львов
Харьков
Днепропетровск
Донецк
Запорожье
Мариуполь
Одесса
Симферополь

Рис. 1
Внутренние линии высокоскоростного транспорта Украины

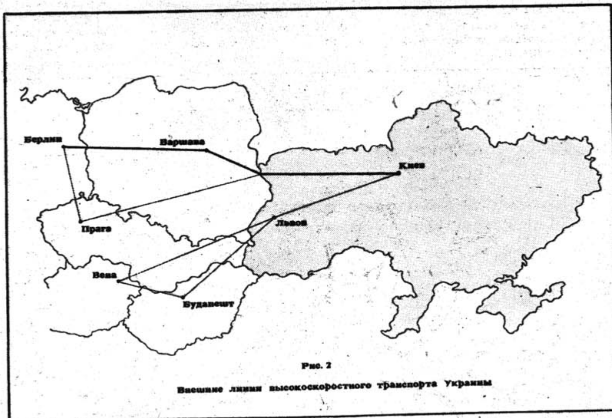


Рис. 2
Внешние линии высокоскоростного транспорта Украины

ДО СІНГАПУРА ЧЕРЕЗ... ВАПНЯРКУ

новищі економіки республіки. Справа в тому, що переважною формою співробітництва колишнього Союзу з більшістю промислово розвинених держав цього регіону була торгівля з нераціональною структурою експортно-імпортних операцій. Основу радянського експорту становили різні види сировини, а в імпорті переважали споживчі товари, тобто типовий приклад нееквівалентного обміну. Вкрай слабо розвивалося науково-технічне співробітництво, промислова кооперація, спільне підприємництво та інші вигідні форми зовнішньоекономічних зв'язків.

Пасивна позиція радянської сторони в справі вивчення та засвоєння внутрішнього ринку азіатських держав призводила до того, що ініціаторами тих чи інших проектів виступали, як правило, компанії останніх і забезпечували собі при цьому вигідні умови співробітництва. Хронічний дефіцит валюти у радянської сторони нерідко викликав затримку оплати товарів, придбаних в країнах регіону. Ясна річ, це підривало довіру азіатських компаній до радянських партнерів і загострювало проблему гарантій та захисту можливих капіталовкладень. Неконвертованість карбованця стала ще одним стримуючим фактором для розширення інвестиційної діяльності азіатських неоіндустріальних країн (НІК). Нарешті, удосконалена бюрократична система радянських установ, низька кваліфікація та примітивна ділова етика наших бізнесменів зовсім збивали з толку азіатських підприємців. Результатом усіх цих труднощів і обставин стало скорочення ділових зв'язків між СРСР та його партнерами в Азії. Загальний обсяг торгівлі з ними не перевищував у 1990 році 8 мільярдів доларів. Цілком очевидно, що для українських промисловців і підприємців, які ставлять собі за мету налагодити ділові зв'язки з країнами даного регіону, врахування цих негативних факторів має важливе практичне значення.

Співробітництво з Японією, яка не має з Україною проблем політичного й територіального характеру, найкраще. Великі японські компанії, такі, як «Тошіба», «Мацусіта денкі», «Хітачі», «Соні» (побутова електроніка), «Тойота», «Ніссан», «Хонда» (автомобілебудування), NEC (комп'ютери), «Ісікавадзіма - Харіма» (суднобудування), «Комацу» (шляхово-будівельне устаткування), «Ніппон стіл», «Кавасакі стіл» (виробництво сталі), «Міцубісі касей», «Асахі кемікл» (хімічна продукція), володіють усім необхідним для великомасштабного співробітництва з Україною та модернізації її промисловості. Універсальні торговельні компанії Японії: «Міцуі буссан», «Міцубісі сьодзі», «Сумітомо» та інші мають досвід співробітництва з республіками колишнього Союзу — нинішніми країнами СНД. Так, корпорація «Тошіба» в руслі цього співробітництва відкриває в багатьох містах, серед яких є й українські — Київ, Львів та Донецьк, мережу майстерень по ремонту кольорових телевізорів і відеомагнітофонів з маркою фірми. Постачати в майстерні, створені на базі львівського «Електрона», запасні частини до японської апаратури буде торгова компанія «Міцуі буссан». У 1991 році «Тошіба» поставила колишньому Союзу своєї продукції на суму 34,6 мільйона доларів, що на 3,07 мільйона менше, ніж рік тому. Газета «Ніхон кейдзай» писала з цього приводу, що після того, як політичний хаос у СНД вляжеться, ці країни спроможні стати для японських електротехнічних корпорацій багатообіцяючим ринком.

При всьому значенні Японії як найбільшого виробника високоякісних споживчих товарів слід мати на увазі, що співробітництво з компаніями азіатських НІК, особливо Південної Кореї, Гонконгу, Тайваню або Сінгапуру не менш, а часом і більш ефективне. Тайванська компанія «Ейсер інкорпорейтид» — одна з провідних світових виробників комп'ютерів та їх компонентів. Минулого року вона реалізувала понад 500 тисяч комп'ютерів на зовнішньому ринку. Продаючи свою продукцію в 70 країнах, «Ейсер» має намір розширити виробництво комп'ютерів за рахунок будівництва заводу в одній з європейських країн. Потенційно такою країною може стати Україна. Оскільки Тайвань вкрай бідний на сировину для промисловості, він зацікавлений завозити насамперед залізну руду, металобрухт, а також кам'яне вугілля. Тайванські фірми готові закуповувати хімічні товари, окремі види машинобудівної продукції, сталь та сталеві вироби. До того ж бізнесмени Тайваню беруть участь у спільних розробках природних ресурсів і в створенні змішаних підприємств далеко за межами Східної Азії. З урахуванням того, що Тайвань — це найбільший валютно - фінансовий центр регіону (73 мільярди доларів без золота), він зацікавлений у експорті підприємницького капіталу. Дана обставина відкриває широкі перспективи для України щодо співробітництва з Тайванем у валютно - фінансовій сфері. Значний інтерес становить можливість імпорту з Тайваню на бартерній або кліринговій основі персональних комп'ютерів, побутової електроніки, текстильних виробів, одягу та взуття.

Широкі можливості для співробітництва з азіатськими НІК має Республіка Корея, чиї офіційні й ділові кола готові сприяти реформуванню економіки держав Співдружності. Корпорації «Самсунг» (побутова електроніка, засоби зв'язку), «Хьонде» (суднобудування автомобілебудування, нафтохімія), «Лакі голдстар» (побутова електроніка, будівництво готелів та житлових будинків) можуть вкласти сотні мільйонів доларів у формі прямих інвестицій в економіку України. В 1991 році обсяг товарообігу між СРСР і Республікою Корея перевищив 2 мільярди доларів. Як і до розпаду СРСР в структурі експорту країн СНД будуть, очевидно, переважати сировинні товари. Кам'яне вугілля, урановий та нікелевий концентрат, хімічні товари — в усьому цьому зацікавлені в Південній Кореї. В свою чергу, південнокорейські партнери пропонують широкий діапазон товарів: легкові автомобілі, побутову електроніку, комп'ютери, холодильники, взуття, одяг, а також устаткування для виробництва цих товарів. Коли врахувати, що вартість перерахованих товарів на 20—25 відсотків нижча від аналогічної продукції Японії, то вигоди співробітництва з Південною Кореєю очевидні.

Ще одним вигідним партнером для України серед азіатських НІК є Сінгапур, який знаходиться на перехресті морських торговельних шляхів. Цю країну протягом усіх років її існування вирізняли політична стабільність та постійне економічне зростання. Один з найбільших портів світу та центрів з переробки нафти, Сінгапур цікавить з точки зору обслуговування торговельного флоту України. Характерно, що з загальної суми валютних витрат колишнього Союзу 40 відсотків припадало на закупки нафтопродуктів й палива, 18 — на придбання суден та суднового устаткування, 17 — на ремонт суден. Як найважливіший фінансовий центр Азії і ринок азіатських доларів, Сінгапур має найширші можливості для кредитування закупок продукції, що виробляється в країнах регіону. Це може бути як продукція високотехнологічних галузей промисловості, так і сільськогосподарські товари, які традиційно реекспортує Сінгапур. Перспективною формою співробітництва може стати створення спільних підприємств за типом організованої в 1975 році радянсько-сінгапурської компанії «Марисско» по заготівлі й обробці мороженої риби і рибопродуктів. Результативним може бути налагодження спільної діяльності щодо виробництва комп'ютерних систем і засобів зв'язку, де Сінгапур займає провідні позиції серед інших країн - членів АСЕАН.

На завершення необхідно відзначити, що компанії азіатських НІК, які беруть участь у міжнародному економічному співробітництві, користуються всебічною державною підтримкою. Ліберальна інвестиційна і податкова політика більшості з них — це ще один могутній стимул для розвитку торговельно-економічного й науково-технічного співробітництва між Україною й найдинамічнішими на сьогодні державами АТР. Ефективне переведення економіки України на рейки ринкових відносин, безумовно, прискорить цей процес і допоможе розв'язати багато проблем двостороннього співробітництва.

Сергій ШЕРГІН,
кандидат історичних наук.
м. Київ.

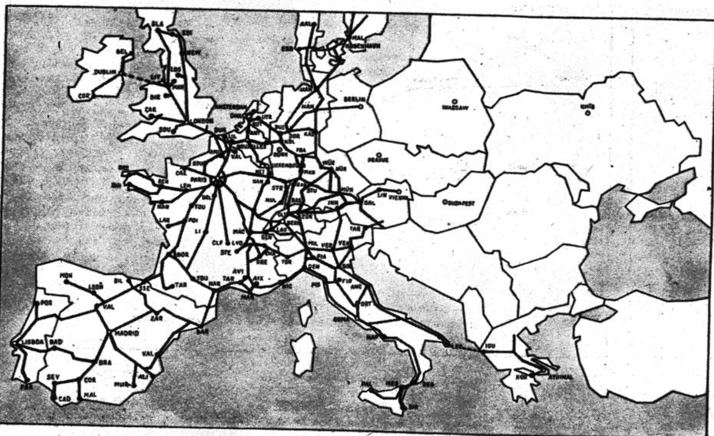
Коментар

НА ПЕРЕХРЕСТІ ШЛЯХІВ

З проханням прокоментувати можливості України в плані її інтеграції у світову співдружність ми звернулися до економіста-математика, голови підкомісії Комісії Верховної Ради України з питань економічної реформи та управління народним господарством Івана ЗАЙЦЯ:

— В першу чергу маємо звернути увагу на такі два питання: створення сучасної інфраструктури зв'язку, зокрема транспортної, і новітні досягнення в цій галузі, а саме швидкісні поїзди та інші засоби пересування. Бо не секрет, що в цьому Україна значно відстає. Більше того, ми ще не обговорили цього питання навіть на ідеологічному рівні. Тож таке обговорення потрібно розпочати, і головним моментом майбутньої програми має стати створення сучасної транспортної інфраструктури, що зв'яже нас із зовнішнім світом.

І тут постає питання, куди нам потрібно інтегруватися: на Схід чи на Захід. Причому йдеться не про ідеологічний, а про технічний бік справи. Бо, наприклад, ширина наших колій не збігається із шириною колій західних залізниць. Те саме стосується і поїздів. Отже, маємо вирішити, на які стандарти будемо орієнтуватися в майбутньому. Чи будуть ті стандарти російські чи європейські. І це тільки один з аспектів проблеми. Але разом з тим уже сьогодні дуже важливо не збільшувати відставання в розробці новітніх транспортних засобів. І якщо ми маємо інститути та підприємства, що можуть вирішувати ці питання, зокрема Інститут технічної механіки АН України, конструкторське бюро «Південне», ВО «Південний машинобудівний завод» у Дніпропетровську, то думаю, що потрібно віднайти можливість і кошти, щоб вони й далі працювали в цьому напрямі.



Звичайно, я розумію, що Україна не має сьогодні багато грошей. Але це не означає, що потрібно згорнути всі дослідження. Якщо ми це зробимо, то завтра люди, що становлять науковий потенціал України, підуть до малих підприємств, кооперативів і більше ми їх ніколи не зберемо докупи, щоб продовжити роботи, які вони почали.

Так само треба думати й про створення матеріальної бази. І в цьому плані пропозиція дніпропетровців також є слушною. Адже там сьогодні є міцна база, що виконувала військові замовлення. Тож коли говорити про конверсію, то рухати її потрібно саме в такому напрямі: високотехнічні конверсійні заводи повинні виробляти не відра, а, скажімо, локомотиви. Не слід також забувати і про вагони. Бо може трапитися так, що мине рік-два і ми не матимемо, на чому їздити і перевозити вантажі. І знову змушені будемо купувати їх у Росії. А це, в свою чергу, тягне за собою нову, тепер уже економічну, орієнтацію на Росію. Тому ще раз кажу, що ми не маємо права припиняти ці роботи. Більше того, ми повинні брати участь в європейських нарадах та симпозіумах, скликати їх у себе і таким чином заглядати в майбутнє.

А що час наздогнати ми не зможемо, то треба використати всі можливості, щоб фінансувати ці роботи. Бо в тому майбутньому проглядається, що або ми самі будемо вирішувати ці проблеми, або рано чи пізно ці траси та поїзди нам запропонують інші. Причому запропонують на кабальних для нас умовах, що означатиме певну колонізацію України з боку розвинених країн. Тому питання потрібно ставити так: маючи інтелект та відповідні наробки, повинні орієнтуватися на рівноправні переговорні процеси з Європою і відстоювати інтереси України.

Крім того, хотілося б, щоб більше уваги приділялося ідеї створення меридіальних шляхів, що зв'язують Україну, наприклад, з країнами Балтії. Тобто йдеться про створення сучасної транспортної інфраструктури між країнами балто-чорноморської смуги. Всі ці заходи відкриють шлях Україні у світ і світові — в Україну.

Записав
Сергій ЛАВРЕНЮК.

ОСТАННІЙ КРАХ — ВИРОДЖЕННЯ

Сьогодні впадає в око закономірність: громадська увага найдійовішої частини населення прикута до політичних питань, решта громадян України перебуває в полоні тривоги за своє фізичне виживання, марнуючи час у довжелезних чергах за молоком і хлібом. Внаслідок цього екологічна безпека стає нібито другорядного значення.

Таке становище, на думку академіка Дмитра Михайловича Гродзинського, неприродне й дуже небезпечне. Ми зрозуміємо це, якщо згадаємо, що за показником середньої тривалості життя чоловіків і жінок Україна посідає відповідно 55-те і 44-те місце у світі, що різно збільшилась у нас кількість спадкових захворювань, погіршуються показники імунного статусу людей. А найстрашніше, що смертність вже перевищує народжуваність. Це засвідчує початок вимирання народу України.

Д. Гродзинський багато років очолює українську радіобіологічну науку і сповідує принципи екологічної моральності.

Нещодавно на пропозицію Президента України він підготував Концепцію екологічної безпеки України. Зараз її розглядають і хочеться вірити, що вона ляже в основу нового законодавства щодо охорони навколишнього середовища.

Екологія

— Які кроки з боку уряду й держави могли б врятувати становище або принаймні позначити злам на краще? — запитала я в Дмитра Михайловича.

— Незважаючи на поточні проблеми політичного й економічного характеру, наше суспільство мусить невідкладно опрацювати стратегію і тактику порятунку від екологічної кризи, сформувати соціально адекватну політику, скеровану на відродження довкілля. Прийнятним може бути лише такий розвиток продуктивних сил держави, який не завдає шкоди навколишньому середовищу.

У своїй Концепції я виклав настанови, що їх, на моє переконання, повинен дотримуватися уряд України у здійсненні екологічної політики, розв'язанні будь-яких виробничих і соціальних проблем.

Перш за все, потрібно добитися відповідності технологій екологічним завданням. Здійснити це можливо, запровадивши обов'язкову екологічну експертизу в усіх сферах людської діяльності.

Поступово слід переходити на екологічно чисті промислові технології, скажімо, ті, що з'являються внаслідок конверсії і вирізняються ефективним енергозбереженням, якомога повнішим використанням вторинних продуктів.

Треба негайно скоротити викиди у навколишнє середовище промислових та муніципальних відходів, особливо викиди сірки, фтору, хлору, окисів азоту, вуглекислоти й інших газових та аерозольних речовин. Лише таким чином можна запобігти кислотним дощам та забрудненню повітряного басейну. Одночасно потрібно розробляти і впроваджувати системи боротьби з негативними наслідками хімізації сільського господарства.

Конче необхідна розробка науково обгрунтованого державного стандарту «Питна вода», який забезпечував би достатній запас надійності щодо якості води.

Не обійтися нам без прогресивних систем землекористування. Мусимо відновлювати площі лісів до рівня, історично притаманного Україні, а також збільшувати площі під заповідники та національні парки. Нарешті, час розвивати екологічне приладобудування, щоб мати надійну базу для екологічного моніторингу, і здійснити право кожного на достовірну інформацію про стан довкілля.

— Програма потребує солідної правової бази. Чинний досі Закон про охорону природи, на мою думку, тут просто безпомічний.

— Я завжди обстоював думку, що право людини на екологічну безпеку у своїй країні повинно посісти чільне місце серед інших фундаментальних прав людини. Закон, який зараз маємо, такий безликий і відірваний від справжнього стану речей в Україні, що його можна з однаковим успіхом, тобто безрезультатно застосувати до будь-якої іншої країни.

Початковий етап втілення Концепції екологічної безпеки України саме й має бути присвячений проблемам правового та економічного забезпечення екологічної політики держави. На цьому ж етапі потрібно розробити програми розвитку України та переходу її народного господарства на нові, екологічно чисті технології.

Інтерв'ю провела
Оксана КУЦ.

«ЛАЗ» ЗАРОБЛЯЄ ВАЛЮТУ

Об'єднанню «Львівський автобусний завод» заново доводиться формувати експортні зв'язки. І перший крок уже зроблено. Підписано протокол щодо створення спільного українсько-ліванського підприємства. Нинішнього року в Ліван буде поставлено 50 нових дизельних автобусів «ЛАЗ 4207».

До виконання відповідального замовлення приступив колектив дослідної дільниці, яку очолює Ананій Дачинський. Є всі підстави вважати, що споживачі будуть задоволені нашими автобусами. Понад п'ятдесят машин, виготовлених на цій дільниці, одержали хороші відгуки на внутрішньому ринку. На думку спеціалістів, після установлення кондиціонерів німецького виробництва автобуси «ЛАЗ 4207» купуватимуть і в розвинутих капіталістичних країнах. У цеху дизельних автобусів скоро почнуть серійно випускати машини нової марки.

На знімку: **заступник начальника цеху Ананій Іванович Дачинський та контролер ВТК Наталя Петрівна Левченко готують автобус до відправки у Ліван.**

Фото Володимира ПЕСЛЯКА.

Повертаючись до надрукованого

ГАЗ Є, ТА ЧИНОВНИКІВ ЗАБАГАТО

Повне забезпечення держави паливно-енергетичними ресурсами є наріжним каменем незалежності України.

Сьогодні ми можемо себе забезпечити природним газом лише на 20—25 відсотків і нафтопродуктами (нафтою і газовим конденсатом) на 7—8 відсотків.

Постає, звичайно, запитання: що ж робити?

Думка геологів однозначна: і газ, і нафта на Україні є. Найперспективніший основний газонафтоносний регіон — Дніпрово-Донецька западина. В найближчі два-три, щонайбільше п'ять років Україна може забезпечити себе, як мінімум, на 50 відсотків газом і на 20—25 відсотків нафтою і газовим конденсатом. Це не просто теоретичні викладки. Вони мають під собою реальні докази. Але вся складність у тому, що основні поклади в Дніпрово-Донецькому газонафтоносному регіоні зв'язані з великою глибиною — від 5 до 10 кілометрів. Це, в свою чергу, говорить про те, що ми зустрінемося з надзвичайно високим пластовим тиском і температурою. Тут і виникає основна технічно-організаційна проблема — відсутність високоякісних бурильних обсадних і насосно-компресорних труб і запірної арматури для буріння і експлуатації свердловин, які могли б працювати в екстремальних умовах.

Дивно, але факт: Україна, провідна металургійна країна в Європі по виробництву чавуну, прокату і сталі, не забезпечує себе високоякісними трубами і запірною арматурою, а завозить їх за валюту з Японії, Франції, Австрії, Румунії і Азербайджану, де практично немає металургійної промисловості або вона займає другорядну роль.

Слід відзначити, що, випускаючи труби і запірну арматуру для буріння і експлуатації, Україна могла б не тільки забезпечити ними себе, а і за рахунок їх експорту в ту ж Росію чи Туркменистан або інші зарубіжні країни покрити затрати за імпортовані газ і нафту.

Розрахунки з колишніми країнами Союзу за транспортування газу і нафти в Європу через нашу територію покриють затрати на їх придбання для України.

Україна має в наявності висококваліфіковані кадри буровиків, нафтовиків і газовиків, науковців як на своїй території, так і в Російській Федерації, Туркменистані. Їх відкликання і активне залучення до роботи в Україні значно скоротило б час для нарощування ресурсів і збільшення видобутку нафти та газу. Якщо виходити із сьогоднішніх цін на нафту і газ, то затрачені сьогодні капіталовкладення завтра окупляться сторицею.

Не менш важливою організаційною проблемою, яка сьогодні значно стримує видобуток нафти та газу в Україні, є непомірно збюрократизована методика відводу земельних ділянок під буріння свердловин і облаштування промислів. Від вибору точки на місцевості під буріння свердловини до одержання офіційного дозволу, щоб зайняти площу, минає від 12 до 18 місяців. До цієї «акції» залучено 50—60 чоловік різних установ і організацій. А в більшості випадків кожна нова свердловина через складні гірничо-геологічні умови може внести кардинальні зміни в подальший напрям робіт і розміщення нових свердловин. Тоді в запасі залишається не більше одного-півтора місяця на відведення землі. Якщо в цьому напрямі не буде зроблено кардинальних змін, то і за 10 років ніяких проблем ми не вирішимо. Це слід би зрозуміти.

Богдан ГОЦЬКИЙ,
головний геолог Полтавського газопромислового управління, лауреат Державної премії України.

КОМПЕНСАЦІЇ КОЛИШНІМ РЕПРЕСОВАНИМ

На запитання читачів відповідає голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань ветеранів, пенсіонерів, репресованих, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів народний депутат М. Науменко.

До редакції нашої газети надходять листи, в яких люди нарікають, що прийнятий рік тому Верховною Радою Закон «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» все ще діє слабо, на місцях окремі його положення тлумачать по-різному.

— Миколо Вікторовичу, чи знає про це очолювана вами комісія? Що можна відповісти людям?

— Так, комісія знає. Нам теж пишуть. Ось, будь ласка, листи від Георгія Васильовича Супруна з Маріуполя, Федора Івановича Хижняка з Харкова, Бориса Степановича Грицана з Тернопільщини, від багатьох інших. Вони порушують справді актуальні питання. Річ у тому, що до останнього часу названий Закон чітко визначав компенсацію й відшкодування матеріальних збитків лише громадянам, репресованим на території України. Але ж у нас тепер мешкає немало людей, що були репресовані на території Росії, інших республік і навіть за межами колишнього Радянського Союзу. Хто їм сплачуватиме компенсацію?

Щоб вирішити ці та деякі інші питання, мені разом з працівниками постійної комісії довелося спеціально виїздити до Москви, вести переговори в парламенті Росії.

Соціальний зріз

Відрадно, що російські депутати з розумінням поставилися до наших пропозицій, погодилися виплачувати компенсації і відшкодовувати матеріальні збитки тим громадянам, яких було репресовано на території Росії, але які мешкають тепер в Україні. 16 березня нинішнього року російський уряд прийняв щодо цього спеціальну постанову № 160. Такі самі законодавчі положення є тепер також в Білорусі, державах Прибалтики. Щойно ми одержали повідомлення, що з цією пропозицією погодилися Казахстан і Азербайджан. Є, правда, деякі розбіжності. Скажімо, відповідно до статті 5 нашого Закону грошова компенсація за кожний місяць перебування репресованого під арештом сплачується в розмірі 140 карбованців, але не більше 12 тисяч карбованців загальної суми. В Росії ж, зокрема, місячна сума становить 180 карбованців, а загальна — в межах 25 тисяч карбованців.

— Що потрібно для того, щоб громадянин України, репресований свого часу на території Росії чи іншої республіки колишнього СРСР, одержав компенсацію?

— Реабілітований має надіслати заяву в органи соціального захисту населення того міста чи района Росії, де він був арештований. Для підтвердження права на компенсацію заявник додає довідку (або її дублікат) про реабілітацію, а також довідку (або її дублікат) про час перебування в місцях позбавлення волі, видану органами внутрішніх справ. На основі цієї заяви, підтвердженої потрібними документами, місцеві органи соціального захисту населення (міськ- або райсоцзабез) протягом десяти днів зобов'язані нарахувати відповідну суму компенсації. Певна частина її (в Росії — до 8.300 карбованців) сплачується відразу поштовим переказом, а надалі — щомісячно однаковими сумами впродовж трьох років.

— Чи поширюються на громадян, які були репресовані за межами України, пільги, передбачені українським законодавством?

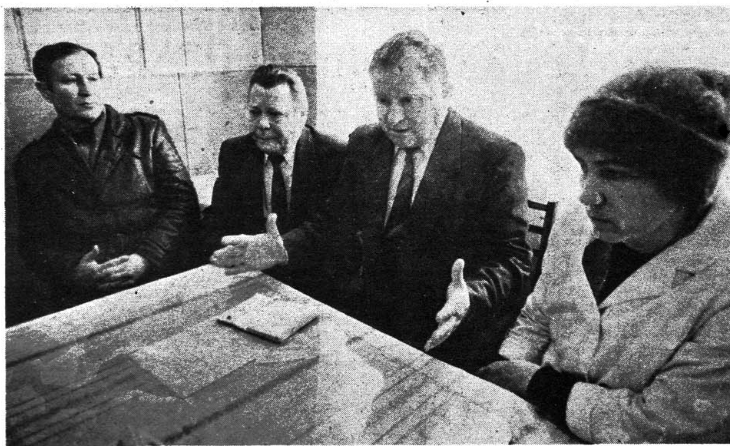
— Так, ці люди, крім грошової компенсації, мають право на позачергове одержання житла та інші пільги, передбачені Законом «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні».

— А як бути з компенсацією громадянам, репресованим свого часу за межами колишнього Радянського Союзу?

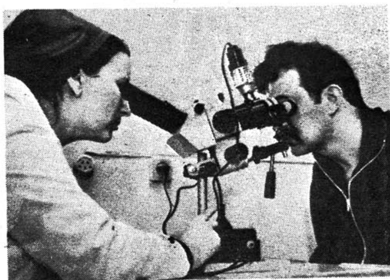
— Наша комісія підготувала доповнення до нині чинного Закону, яким передбачено, що на таких колишніх репресованих, за умови, якщо вони виїздили за кордон з України або з її території були взяті до війська, поширюється дія першої статті нині чинного законодавства. Тобто вони одержуватимуть компенсацію, як і всі інші реабілітовані громадяни.

Вів інтерв'ю
Володимир ЧЕРКАС.





В ЯГОТИН ПО ЗДОРОВ'Я



Тільки за минулий рік спеціалісти фітоцентру «Здоров'я», який створено в Яготинському бурякорадгоспі, подали допомогу понад 15 тисячам чоловік. Донедавна ліки з цілющих трав видавалися хворим здебільшого без діагнозу лікарів. Але віднині ситуація змінилася на краще: якщо в людини «болить», але вона не знає, що саме, то хворий спочатку проходить діагностичне обстеження в центральній районній лікарні, а вже після цього йому виписують відповідні цілющі трави.

Частину ліків з рослин хворі отримують безпосередньо в лікарні у фітотерапевтичному кабінеті, де їх приймає терапевт вищої категорії Людмила Глиняна. Настої цілющих трав з фітоцентру «Здоров'я» регулярно надходять і до місцевої аптеки. Все це зроблено для зручності не тільки тих, хто живе в Яготинському районі, а й приїжджих.

Виник фітоцентр «Здоров'я» з ініціативи нинішнього директора Яготинського бурякорадгоспу О. Йосипка. Саме завдяки його енергії напівзруйновані корпуси колишньої птахоферми перетворилися в зручні приміщення та добротні склади для зберігання лікарської сировини. На все це бурякорадгосп витратив майже півмільйона карбованців.

Різноманітні лікарські рослини вирощуються на 10 гектарах землі. Крім того, чимало лікарської сировини працівники фітоцентру та учні місцевого медичного училища збирають у навколишніх лісах. По берегах річки Іржавець щовесни висаджують чорну тополю, барбарис, глід, чорну смородину, шипшину, чорноплідну горобину... Збільшують також площі посівів найцінніших лікарських рослин: цикорію, нагідки (календули), валеріани, синюхи блакитної... До речі, багато цілющих трав яготинці відправили в один із санаторіїв Ірпеня, де лікують дітей-чорнобильців.

На фотознімках ви бачите директора медучилища Є. Глиняного, головного лікаря центральної районної лікарні П. Бабія, директора бурякорадгоспу О. Йосипка та фельдшера фітоцентру М. Родак, заготувача трав Н. Цаплій. Саме завдяки цим та іншим захопленим своєю справою людям і діє фітоцентр в Яготині.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ,
Микола ХРІЄНКО.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Київська область.







Панорама

ЗУСТРІЧ У БІШКЕКУ: ОСТАННЄ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЧИ ДРУЖНЄ ЗВЕРНЕННЯ?

Нарада голів держав Середньої Азії й Казахстану, яка нещодавно відбулася у столиці Киргизстану, варта уваги вже тому, що до складу делегацій входили, поряд з чотирма президентами їхні заступники, державні радники, керівники різних міністерств і відомств, експерти.

Зрозуміло, таке представництво збирається заради розгляду питань стратегічних, а не для буденного обміну досвідом. До Бішкека прибули представники п'яти країн Співдружності, щоб із широким розголосом провести незалежну нараду, скажімо навіть, для вирішення своєї долі. Саме під цим кутом зору й необхідно розглядати результати зустрічі.

А щодо результатів, то з упевненістю можна стверджувати: поки що «середньоазіатський спільний дім» не народився, хоча й підписано кілька важливих політичних документів, серед яких найголовніший — спільна заява. У ній сторони визнають територіальну цілісність і непорушність існуючих між ними кордонів, а також зобов'язуються уникати втручання у внутрішні справи одна одної.

Проте у сфері економічній, де скрупульозно враховувалися всі ресурси й можливості країн, домовитися про щось вагоме так і не вдалося. Відкладено підписання договору про створення міждержавного інвестиційного фонду й інвестиційного банку, а також залишилося невирішеним питання про здійснення скоординованої політики у сфері ціноутворення. Тут чітко виявилася загальна для всіх республік колишнього СРСР тенденція коли в умовах несформованого ринку кожен рятується як уміє. Зустріч продемонструвала, що й надалі пошук спільних економічних рішень залишатиметься найскладнішою проблемою. Одні республіки, як-от Киргизстан і Казахстан, більше розраховують на співробітництво й інтеграцію зі своїм великим північним сусідом. А, скажімо, Туркменистан прораховує варіанти, сподіваючись на власні «нафтодолари».

Нарівні з політичними й економічними проблемами Середньоазіатського регіону на зустрічі розглядалися й прогнози щодо майбутнього СНД. Врешті-решт, усе проектувалося на перспективи перебування держав Середньої Азії й Казахстану у Співдружності. Щодо цього питання, то тут думки були різними. Президенти Назарбаєв і Акаєв не приховували, що сподіваються в майбутньому на тісніше співробітництво в рамках СНД. А Президент Туркменистану, керівник найбільш незговірливої делегації, висловився з цього приводу дещо песимістичніше. Не оминули учасники зустрічі й України з Росією, покартавши їх за те, що вони підривають стабільність у СНД.

Однак, коли аналізуєш зустріч у столиці Киргизстану, не зникає відчуття того, що «бішкекське сидіння» — це пряме звернення п'яти країн Співдружності до решти її членів. Залишається тільки визначитися у відтінках, що це: останнє попередження перед зустріччю у Ташкенті чи дружнє нагадування про свої інтереси.

Рубати з плеча у політиці — справа невдячна й небезпечна. Учасники наради, продемонструвавши своє прагнення до регіональної інтеграції на базі тюркськоазіатської спільності, все ж висловилися за співпрацю із сусідами по СНД, про що було заявлено на заключній прес-конференції.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Подробиці

ПРИКЛАД УСПІШНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Нещодавно прем'єр-міністр Туреччини Сулейман Демірель побував з візитом у Республіці Узбекистан. У поїздці його супроводжувала велика група державних міністрів, бізнесменів, а також членів турецького парламенту від різних політичних партій. Які ж результати цієї зустрічі?

У ході візиту прем'єр-міністр Туреччини та Президент Узбекистану Іслам Карімов зустрілися з узбецькими парламентаріями, керівниками міністерств та відомств, представниками від областей та підприємцями. Виступаючи на зустрічі, Демірель привітав державну незалежність Узбекистану й узбецький народ, котрий, за його словами, «має з турецьким народом одну мову, одну релігію й одну душу». Прем'єр-міністр висловив готовність турецької сторони допомагати Узбекистану у цей важкий період. У цьому Туреччина вбачає свій обов'язок. Демірель додав, що його країна при цьому не буде втручатися у внутрішні справи іншої держави, виступати в ролі вчителя. Він висловив надію, що незалежні республіки колишнього Радянського Союзу й надалі будуть співробітничати між собою, але вже на рівних засадах.

Сторони підписали дев'ять документів про співробітництво між двома країнами в різних галузях. І вже з травня турецьке телебачення починає регулярні щоденні одинадцятигодинні передачі для Узбекистану. Турецькі глядачі, в свою чергу, зможуть приймати узбецькі телепрограми.

Президент Карімов і прем'єр-міністр Демірель взяли участь у церемонії відкриття Посольства республіки Туреччина в Ташкенті. На прес-конференції, що відбулася після відкриття, гостя запитали, як він оцінює можливість створення союзу тюркських держав без кордонів. На що Демірель відповів коротко: «Для цього необхідно, щоб усі ці країни досягли однакового рівня розвитку демократії та економіки».

Зульфія РАСУЛІ.
Ташкент.

СТАРА ПОЛІТИКА БУЛА ПОМИЛКОВОЮ

Зарубіжна преса про нас

The New York Times

У той час, як увага... була прикута до того, чи зможе Президент Борис Єльцин домовитися з консервативними парламентаріями в Москві з приводу умов західної допомоги Росії, у Києві майже непоміченою відбувалася не менш важлива подія. Високопоставлена американська делегація закладала підвалини політики щодо України, яка вперше формулюється Америкою. Після того, як адміністрація Буша протягом кількох місяців будувала відносини з Україною, постійно оглядаючись на відносини з Росією, нині вона прийшла до висновку, що повинна виробити відносно України окрему політику, таку саму унікальну й досконало продуману, як політика щодо Франції, Польщі чи Німеччини.

Поїздка до Києва цієї делегації на чолі з заступником міністра оборони Полом Вулфовіцем була викликана визнанням американськими офіційними особами того факту, що їхній підхід до України не спрацьовує. Вашингтон був схильний будувати відносини з Україною, вважаючи їх насамперед аспектом проблем у галузі контролю над озброєннями у відносинах між Америкою й Росією. Встановлення дипломатичних відносин з Україною було поставлене в залежність від згоди Президента Леоніда Кравчука на передачу всієї ядерної зброї, розміщеної на території України, Росії й від подальшого проведення «відповідальної політики у галузі безпеки», яка не ускладнила б відносин з Москвою чи кимось ще...

Роман Шпорлюк, професор української історії в Гарвардському університеті, сказав: «Імперії вважають за краще мати справу з імперіями — це набагато простіше. Однак поводитися з Україною так, немов вона продовжує залишатися у сфері впливу Росії, було помилкою».

Спочатку Кравчук, який намагався налагодити відносини з Вашингтоном, виконував усі його вимоги. Однак, коли українці почали відчувати, що Вашингтон не приділяє їм достатньої уваги як незалежному народові, почалися розмови про відстрочку передачі ядерної зброї Росії. Потім... українці, як повідомляють американські офіційні особи, почали переконувати їх, що Єльцин і його реформатори врешті-решт зазнають невдачі й на зміну їм до влади в Росії прийдуть традиційні консерватори. Таким чином, українці піддали сумніву розумність передачі зброї своїм давнішнім суперникам і володарям у Росії. Так що десь на півшляху у процесі передачі ракет вони «натисли на гальма». «Українці почали скаржитися, що їхні відносини з нами грунтувалися тільки на тому, чи погодяться вони повернути ядерні ракети Росії,— заявив американський офіційний представник. — Вони казали: «А як же Україна?» Ми прийшли до висновку, що зможемо досягти своїх цілей у великих питаннях, тільки будуючи відносини з Україною з урахуванням її власних інтересів».

Американська делегація, яка перебувала в Києві, стверджувала, що Україна не може володіти незалежним ядерним арсеналом — ключі й коди залишаються в Москві — й що у будь-якому випадку він не забезпечить її безпеки, якщо коли-небудь виникне конфлікт з Росією. За словами американців, чіпляючись за цю зброю, Україна підірве єдині відносини, здатні дійсно гарантувати її безпеку, — відносини з Заходом, побудовані на визнанні України як демократичного, миролюбного члена Європи. Американські офіційні особи дали зрозуміти, що будуть готові обговорювати питання обмеженого військового співробітництва, як тільки Україна поновить вивезення ракет...

Національні й етнічні конфлікти між Росією й Україною, двома добре озброєними республіками, можуть призвести до розколу в Європі. По-перше, 12 з 52 мільйонів населення України — це етнічні росіяни, а в декількох районах Росії, навіть далеко на сході, у Сибіру, більшість населення складають українці. «Без перебільшення можна сказати, — зазначив один американський офіційний представник, — що тут усе може завалитися, й у нас не буде іншого вибору, як тільки кинутися в цю «кашу». Він додав, що суперечка між Росією й Україною не схожа на конфлікт у Нагірному Карабасі... За його словами, рамки конфлікту між Росією й Україною обмежити буде неможливо, і, таким чином, це саме той випадок, коли необхідні вчасні дипломатичні кроки.

«Нью-Йорк таймс». (США).

На зв'язку Софія

ПОТРІБЕН НОВИЙ ПОШТОВХ

У болгарській столиці відбулася конференція правлячого Союзу демократичних сил

Виступи лідера СДС Прем'єр-міністра Димитрова, Президента Желева та спікера парламенту Савова задали тон у роботі делегатів. «Ми маємо перетворити Болгарію в нормальну державу»,— сказав Димитров.— «Якщо ми не спроможні дати новий поштовх реформі,— заявив міністр іноземних справ Ганев,— то, можливо, нам треба «зійти з доріжки». А Марков, якого соціалісти називають «яструбом СДС», закликав делегатів декомунізувати країну. Багато промовців говорили про те, що керівництво СДС відірвалося від народу, відступило від програми, з якою демократична коаліція прийшла до влади. «Тому ми повинні постійно аналізувати свою діяльність,— сказав лідер парламентської групи СДС Йорданов.— І що особливо важливо — рішуче виконувати програму відродження Болгарії». Голова Незалежного товариства захисту прав людини Колев-Босія ще раз звернувся до Президента, парламенту та уряду, з вимогою «очистити країну від агентури КДБ». Зокрема, від колишнього посла СРСР у Софії, а нині Росії — Шарапова, який активізував свою діяльність у Болгарії під час серпневого заколоту.

Конференція запропонувала парламентській групі СДС виступити з ініціативою негайно прийняти закон про приватизацію, внести зміни до закону про пенсії.

Було відхилено всі пропозиції перетворити СДС в партію.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.
Софія.

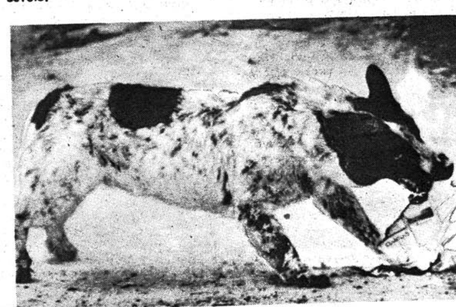
Погляд

ДИВО-ПЕС

Кожен хазяїн собаки любить меншого друга по-своєму. А дехто навіть намагається навчити його чогось такого, щоб усі тільки й могли що дивуватися. Скажімо, кілька років тому по телебаченню показали сюжет про британця, який навчив свого пса... лазити по деревах.

А от американець Ральф Шилей зробив свого улюбленця Макса «чотириногим пожежником». Правда, Макс знає свої «можливості» і не стане гасити, велике полум'я. Він натренований затоптувати і жувати лише невеликі предмети, які горять, доти, доки вогонь не вщухне. Наприклад, на фото він це робить з газетою.

Фото АП — ІТАР — ТАРС.



У парламентах світу

КРИЗА ВЛАДИ У ВІРМЕНІЇ

Про свій намір піти у відставку заявив минулого тижня прем'єр-міністр республіки Гагік Арутюнян. Сталося це після того, як парламент не прийняв пакета основних положень програми вірменського уряду щодо стабілізації соціально-економічного становища. Причому депутати на сесії Верховної Ради відмовилися розглядати урядові пропозиції навіть як основу діяльності виконавчої влади на майбутнє.

Такі розбіжності існували й раніше, коли уряд республіки очолював Вазген Манукян. Але тоді Левон Тер-Петросян був ще Головою Верховної Ради і в багатьох питаннях підтримував депутатів.

А нині ситуація змінилася.

Це змусило Президента республіки виступити з критикою на адресу парламентаріїв. Крім того, Левон Тер-Петросян не прийняв відставки прем'єр-міністра. Він також оголосив про своє рішення затвердити урядову програму власним указом, фактично обминаючи парламент. Мотивував Президент своє рішення тим, що пакет основних положень не є законом. Тому для їх прийняття не потрібно згоди Верховної Ради. Що ж до позиції ряду парламентських фракцій, не згодних з пропозиціями вірменського уряду, то Президент сказав, що це всього-на-всього політична боротьба і з'ясування особистих стосунків.

Як би там не було, конфлікт у Верховній Раді свідчить, що сьогодні у Вірменії виникло протистояння виконавчої і законодавчої влад.

Парламент, по суті, відмовився підтримати і уряд, і Президента. І це стосується не тільки питання економічної стабілізації.

Наш власний кореспондент в Єревані Ара Меліксетян вважає, що головною причиною виникнення кризи стало ігнорування керівництвом республіки вимог парламентської опозиції. А до найважливіших з них належать негайне визнання незалежності Нагірного Карабаху, а також створення національної армії і конституційних зборів (спеціального органу, що складається з представників різних політичних сил, який би контролював діяльність вищих ешелонів влади).

Отже, у Вірменії склалася непроста ситуація. Чи знайдуть нинішні керівники з Єревані вихід з неї, покаже найближчий час. Багато аналітиків при цьому не виключають можливості, що Тер-Петросяну навіть доведеться винести на загальнонаціональний референдум питання про довіру Президентові.

Ігор ГРУШКО.

Актуально

Потреба республік СНД у зовнішніх позиках може подвоїтися наступного року й досягти 40 мільярдів американських доларів. Про це заявив президент Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) Жак Атталі, виступаючи на конференції з проблем міжнародної торгівлі, яка проходила у французькій столиці.

Головну причину подвоєння фінансової потреби держав СНД Ж. Атталі вбачає у відсутності структурних реформ їхньої економіки й спаді виробництва, який триває.

Президент ЄБРР виступив проти двоєдушності західноєвропейських держав, які допомагають східним сусідам з приватизацією й модернізацією їхньої економіки, одночасно перешкоджаючи доступові східноєвропейських товарів на ринки Західної Європи. Ж. Атталі різко критикував Європейське співтовариство за ведення такої двоїстої політики щодо Східної Європи.

Агентство Франс-Пресс (Франція).

* * *

«Біля східних кордонів Польщі зосереджено великі сили колишньої Радянської Армії, особливо у районах Львова, Бреста, Гродно й Калінінграда. Ці формування мають яв о наступальний характер». Про це заявив заступник міністра національної оборони Республіки Польща Ромуальд Шереметьєв, виступаючи перед членами варшавського політичного клубу «Через протиріччя — до згоди».

Як повідомляє газета «Експрес вечорни», Шереметьєв підкреслив, що польські політики, які відповідають за обороноздатність країни, повинні передбачити найгірші варіанти. «Прийнято рішення по укріпленню східного кордону Польщі, там утворюються нові структури Війська Польського, посилюється захист повітряного простору», — сказав заступник міністра.

За його словами, зміни слід провести негайно, оскільки попереднє керівництво військового відомства республіки «навмисно розформувало дві дивізії Війська Польського у Любліні й Жешуві». Внаслідок такого парадоксального рішення створилася ситуація, за якої війська, покликані захищати східні кордони країни, дислокувалися під Варшавою, сказав Шереметьєв.

Власкори повідомляють

Рига

ДОПОМОГА ТИМ, ХТО ВІД'ЇЗДИТЬ

Самоврядування Даугавпілського району виділило з місцевого бюджету 500 тисяч карбованців на сплату допомоги для відшкодування дорожніх витрат тим, хто звільняє житлову площу у зв'язку з виїздом за межі Латвійської Республіки. Грошова компенсація за дозволом районної управи сплачуватиметься диференційовано. Тим, хто відпрацював на території Латвії меш як 5 років — 1000 карбованців, від 5 до 10 — 2000 карбованців, більше 10 років — 3000 карбованців. Від'їжджаючі, які не працювали, а також діти до 16 років і непрацюючі пенсіонери одержать по 1000 карбованців. Що стосується грошової компенсації за вивільнену квартиру, то вона встановлена в розмірі 800 карбованців за один квадратний метр загальної площі.

Олександр ЧЕРЕВЧЕНКО.

Москва

ЗАБУДЬТЕ ПРО МИНУЛЕ...

Вдвічі скоротилася кількість рейсів Пермського авіазагону. Навіть коли чотирикратно підвищили ціни, польоти не стали рентабельними. За останній час витрати на повітряні перевезення збільшилися майже у 18 разів. Таким чином, про польоти на курорт перм'якам нині краще забути.

Володимир БАБЕНКО.

Бішкек

ВЧИТИСЯ МОЖНА І ЕКСТЕРНОМ

У Міністерстві народної освіти Киргизстану підготовлено законопроект про нову освітню систему, котрий планується внести на розгляд уже найближчої сесії парламенту. В ньому, зокрема, скасовується розділ про загальну середню освіту, пропонується три ступені шкіл — початковий, основний і старший. Причому перехід у старший після 9 класів можливий тільки на конкурсній основі. Передбачається і екстернат. До учбового плану вводяться уроки моралі й історії релігії. При цьому ті, хто бажають, можуть одержати й духовну освіту в семінаріях та медресе, відкривати які дозволяється всім, у тому числі й іноземним громадянам. Законопроект передбачає також навчання будь-якою мовою, а школи будуть різного типу, зокрема і змішані.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Фотофакт

Момент пізнання

Хоча туркмени ніколи не вирізнялися серед інших східних народів релігійним фанатизмом, проте нині у Туркменистані зріс інтерес до ісламу. Це й зрозуміло, в умовах падіння старих ідеалів люди шукають істинної опори для душі. А істина для мусульманина у Святому писанні — Корані. Її пізнають з учителем небесним — аллахом, і земним — муллою. На знімку: імам-хатиб Ташаузької мечеті допомагає учневі пізнавати зміст великої книги мусульман. І не суть важливо, у чому прийшов до аллахової обителі юнак: у спортивній фуфайці західного виробництва чи національному халаті. Головне, за чим він прийшов до вчителя.

Фото К. МУРАДОВА.



Що нового

У ГОЛОВАРХІВІ УКРАЇНИ

Тут побувала делегація шведських архівістів у складі генерального директора Національного архіву Е. Нурберга та завідуючого дипломатичним архівом МЗС Швеції Б. Фредриксона. Було підписано угоду про співробітництво між Головархівом України та Національним архівом Швеції, якою передбачено обмін досвідом в архівній справі, виявлення і обмін копіями документів з історії обох держав, сприяння роботі дослідників у архівах і спільну роботу над збірником документів, що відбиває історію шведсько-українських зв'язків. Як перший етап такого співробітництва можна розглядати передачу Е. Нурбергом копій цінних документів із шведських архівів, власноручних автографів гетьманів Богдана Хмельницького, Івана Мазепи та Пилипа Орлика.

* * *

У квітні начальник Головархіву України Б. Іваненко побував у Сполучених Штатах Америки. Він відвідав Національний архів США, архіви п'яти штатів, центр генеалогічної інформації в Університеті штату Юта (Солт-Лейк-Сіті). У Вашингтоні був підписаний протокол про співробітництво між архівними установами України та США по всіх напрямах їх діяльності і, зокрема, з питань генеалогічних досліджень.

* * *

22—23 квітня в Мінську відбулася зустріч керівників архівних служб незалежних держав — колишніх республік СРСР. Начальник Головархіву України Б. Іваненко виніс на обговорення зустрічі питання про забезпечення вільного доступу представників архівних служб до інформації про архівні фонди, котрі зберігаються в колишніх центральних державних архівах СРСР, з метою виявлення відомостей про матеріали, що за своїм змістом відносяться до Національного архівного фонду України; про передачу Роскомархівом копій міжнародних угод і договорів, які були укладені Головархівом СРСР із закордонними архівами, науковими та іншими інституціями і стосуються державних архівів України; про умови виконання запитів соціальноправового характеру, видачі архівних довідок громадянам України, котрі свого часу жили і працювали на території інших незалежних держав.

* * *

Підписано договір про співробітництво між Головархівом України та архівною службою Республіки Білорусь, який передбачає збереження єдиного простору ретроспективної інформації, що склався історично; забезпечення вільного доступу до архівних документів незалежно від місця їх зберігання; повернення документальної історико-культурної спадщини країнам її походження; обмін професійною інформацією та досвідом роботи; координація зусиль у захисті спільних або близьких інтересів у міжнародних організаціях.

Бізнес-контакт

ХТО НЕ РИЗИКУЄ—ТОЙ НЕ ВИГРАЄ

SLOVEX

Мабуть, саме з таким настроєм приїхали до Києва представники 52 фірм із Чехо-Словаччини. І вони не помилилися. Бо за три дні перша місія чехо-словацьких бізнесменів зібрала чимало пропозицій та уклала велику кількість договорів з українськими колегами. Це є свідченням копіткої підготовчої роботи організаторів акції: українського Інституту економіки, управління та господарського права, фірми «Крок» та чехо-словацької асоціації підприємців «СЛОВЕКС».

Прокоментувати цю подію ми попросили президента «СЛОВЕКС» інженера Отто БУРІАНА.

— Мета нашої першої серйозної місії за два роки існування асоціації проста — прояснити ситуацію, як політичну, так і економічну, в Україні й налагодити контакти у різноманітних сферах виробництва з вашими підприємствами. Це викликано передусім великою зацікавленістю чехо-словацьких бізнесменів до українського ринку.

Підбиваючи підсумки зустрічі, можна з упевненістю сказати, що майже всі наші підприємці задоволені встановленими контактами. Адже вони мали в середньому до десяти зустрічей з українськими фірмами, що їх цікавлять. За попередніми підрахунками, підписано контрактів та укладено договорів майже на 100 мільйонів доларів. Отже, місія своє завдання виконала. І в цьому зв'язку вирішили через півтора місяця провести ще одну аналогічну зустріч у столиці України.

Але в чому ж тоді ризик, коли все пройшло так добре? На думку президента «СЛОВЕКС», це хитка економічна ситуація в Україні. Вона, зокрема, пояснюється великими труднощами наших підприємців щодо експорту товарів. І з цим не можна не погодитися. Адже податки з експорту в Україні сягають 50—70 відсотків з прибутку. А в Чехо-Словаччині для сприяння експортові вони, навпаки, зменшуються.

Іншу перешкоду, викликану шаленими податками, пан Буріан вбачає в тому, що в нас досі керує тіньова економіка. За його словами, він мав пропозиції придбати від сумнівних бізнесменів все — від танка до ордена Леніна.

Ваш ринок дуже багатий, сказав на закінчення президент «СЛОВЕКС», і він цікавить весь світ, бо має найкращі перспективи з усіх країн СНД. Але головною його вадою є ненормальні умови праці як для зарубіжних інвесторів, так і для самих українських бізнесменів. Є багато хороших законів, проте більшість з них або не спрацьовує, або страждає на недосконалість. Тому вирішальне слово в розбудові ринкової економіки в Україні належить законодавцям.

Артем ПРОХОРЕНКО.

ПРО ПРИВ
ДЕРЖАВН

Цей Закон регулює правові, економічні та організаційні основи приватизації підприємств загальнодержавної, республіканської (Республіки Крим) та комунальної власності з метою створення багатоукладної соціально орієнтованої ринкової економіки України.

РОЗДІЛ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття приватизації

Приватизація майна державних підприємств України (надалі — приватизація) — це відчуження майна, що перебуває у загальнодержавній, республіканській (Республіки Крим) і комунальній власності, на користь фізичних та недержавних юридичних осіб.

Стаття 2. Принципи приватизації

Приватизація здійснюється на основі таких принципів:

законності;

надання пільг на придбання державного майна членами трудових колективів підприємств, що приватизуються;

забезпечення соціальної захищеності та рівності прав громадян України у процесі приватизації;

пріоритетного надання прав громадянам України на придбання державного майна;

безоплатної передачі частки державного майна кожному громадянинові України;

приватизації державного майна на платній основі з застосуванням приватизаційних паперів;

додержання антимонопольного законодавства;

повного, своєчасного та достовірного інформування громадян про всі дії щодо приватизації;

пріоритетного права трудових колективів на вибір форми власності і придбання майна своїх підприємств.

Стаття 3. Законодавство України про приватизацію

1. Законодавство України про приватизацію складається з цього Закону, указів Президента України, іншого законодавства, що регулюють здійснення приватизації.

2. Дія цього Закону не поширюється на:

приватизацію об'єктів державного земельного й житлового фондів, а також об'єктів соціально-культурного призначення, за винятком тих, які належать підприємствам, що приватизуються;

зміну організаційно-правових форм власності колгоспів, підприємств споживчої кооперації.

3. Приватизація часток (акцій, паїв), що перебувають у державній власності, у майні спільних підприємств з іноземними інвестиціями проводиться відповідно до цивільного законодавства та статутних документів спільних підприємств.

Стаття 4. Державна програма приватизації

1. Державна програма приватизації визначає цілі, пріоритети та умови приватизації і затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України щорічно не пізніш як за місяць до початку наступного бюджетного року.

2. Державна програма приватизації складається із завдання на перший бюджетний рік і прогнозу на два наступних роки.

3. В Державній програмі приватизації визначаються:

завдання щодо приватизації майна, що перебуває у загальнодержавній власності;

рекомендовані форми приватизації для різних груп об'єктів;

порядок випуску та обігу приватизаційних паперів, розмір їх загальної емісії та емісії на одного одержувача, квоти їх обов'язкового застосування для приватизації конкретних об'єктів;

заходи щодо залучення до приватизації іноземних інвесторів;

розрахунок затрат на здійснення програми приватизації та порядок їх відшкодування;

прогноз надходження коштів від приватизації та напрями їх використання;

вимоги до республіканської (Республіки Крим) і місцевих програм приватизації.

4. Перелік об'єктів загальнодержавної власності, що підлягають приватизації згідно із Державною програмою приватизації, щорічно затверджується Верховною Радою України.

5. Приватизація державного майна, що перебуває у власності Республіки Крим і адміністративно-територіальних одиниць, здійснюється на основі відповідних республіканської (Республіки Крим) і місцевих програм приватизації, затверджуваних Верховною Радою Республіки Крим, місцевими Радами народних депутатів, а також на основі нормативних актів, що приймаються ними на виконання програм приватизації.

6. Верховна Рада України щорічно заслуховує і затверджує звіт Кабінету Міністрів України про виконання Державної програми приватизації.

Стаття 5. Об'єкти приватизації

1. До об'єктів державної власності, що підлягають приватизації, належать:

майно підприємств, цехів, виробництв, дільниць, інших підрозділів, що виділяються в самостійні підприємства і є єдиними (цілісними) майновими комплексами;

незавершене будівництво;

частки (паї, акції), що належать державі у майні господарських товариств та інших об'єднань.

2. Приватизації не підлягають:

майно органів державної влади і управління, Збройних Сил, Національної гвардії, Служби національної безпеки, Прикордонних військ, правоохоронних і митних органів;

золотий та валютний фонди і запаси, державні матеріальні резерви, емісійна та резервна системи;

майнові комплекси підприємств, що забезпечують діяльність по виготовленню цінних паперів і грошових знаків;

засоби урядового, фельд'єгерського та спеціального зв'язку;

об'єкти державної метрологічної служби;

національні культурні та історичні цінності України, надра, водні ресурси та інші об'єкти права виключної власності народу України;

об'єкти освіти і науки, що фінансуються з бюджету, а також підрозділи, технологічно пов'язані з навчальним та науковим процесом. Об'єкти освіти, які належать підприємствам та відомствам, можуть приватизуватися за умови збереження освітянського призначення;

майнові комплекси підприємств, що забезпечують діяльність по виготовленню і реалізації наркотичних засобів, зброї, вибухових та радіоактивних речовин;

атомні електростанції;

інші об'єкти державної власності, необхідні для виконання державою своїх функцій.

3. Перелік об'єктів (груп об'єктів), що не підлягають приватизації, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

4. Будівлі (споруди, приміщення) за бажанням покупця приватизуються разом з об'єктами приватизації, що в них розташовані, якщо на це немає прямої заборони відповідно Фонду державного майна України, Верховної Ради Республіки Крим чи місцевої Ради народних депутатів. При наявності такої заборони зазначені будівлі (споруди, приміщення) передаються власникам приватизованих об'єктів за їх бажанням у довгострокову оренду.

Стаття 6. Суб'єкти приватизації

Суб'єктами приватизації є:

державні органи приватизації;

покупці;

продавці;

представники і посередники.

Стаття 7. Державні органи приватизації

1. Державну політику в сфері приватизації здійснюють Фонд державного майна України, органи приватизації Республіки Крим та адміністративно-територіальних одиниць.

2. Фонд державного майна України та його регіональні відділення і представництва на місцях діють на підставі цього Закону та Положення про Фонд державного майна України, що затверджується Верховною Радою України.

У своїй діяльності Фонд державного майна України підпорядкований і підзвітний Верховній Раді України.

Голова Фонду державного майна України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Фонд державного майна України у процесі приватизації здійснює такі основні повноваження:

змінює організаційно-правову форму підприємств, що перебувають у загальнодержавній власності, шляхом перетворення їх у господарські товариства чи виступає орендодавцем майна, що перебуває у загальнодержавній власності;

продає майно, що перебуває у загальнодержавній власності, у процесі його приватизації, включаючи майно ліквідованих підприємств і об'єктів незавершеного будівництва;

створює комісії по приватизації;

затверджує плани приватизації майна, що перебуває у загальнодержавній власності;

укладає угоди щодо розробки планів приватизації та оцінки вартості майна об'єктів приватизації;

видає ліцензії посередникам;

розробляє і подає Кабінету Міністрів України проекти державних програм приватизації, організує і контролює їх виконання;

здійснює зв'язок з місцевими органами приватизації.

3. Посадові особи Фонду державного майна України несуть персональну відповідальність за дії щодо майна, яке приватизується.

4. Фонд державного майна України та регіональні відділення не мають права втручатися у діяльність підприємств, за винятком випадків, передбачених законодавством України і установчими документами.

5. Фонд державного майна України попередньо погоджує з Кабінетом Міністрів України звіт про діяльність, подає його на розгляд і затвердження Верховній Раді України.

6. Органи приватизації Республіки Крим та адміністративно-територіальних одиниць здійснюють такі функції:

розробляють проекти республіканської (Республіки Крим) і місцевих програм приватизації;

здійснюють методичне керівництво щодо реалізації цих проектів, організують та контролюють їх виконання;

створюють комісії по приватизації республіканського та комунального державного майна, затверджують плани його приватизації;

здійснюють повноваження власника майна, що приватизується. Положення про органи приватизації Республіки Крим та адміністративно-територіальних одиниць затверджуються Верховною Радою Республіки Крим і відповідними Радами народних депутатів адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 8. Покупці

1. Покупцями об'єктів приватизації можуть бути:

громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства;

юридичні особи, зареєстровані на території України, крім передбачених частиною третьою цієї статті;

юридичні особи інших держав.

2. Для спільної участі у приватизації громадяни можуть засновувати товариство покупців шляхом укладання угоди про сумісну діяльність.

Створення товариств покупців членами трудового колективу підприємств, що приватизуються, здійснюється на підставі рішення загальних зборів за умови участі в них більше 50 відсотків працівників підприємства.

До складу товариства покупців, створеного працівниками підприємства, можуть включатися також його колишні працівники, які вийшли на пенсію, звільнені в зв'язку з скороченням штатів, за станом здоров'я, та особи, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи.

Угода про сумісну діяльність, а також протокол загальних зборів про створення товариства покупців підлягають реєстрації у відповідному органі приватизації.

Товариство покупців має повноваження на:

подання заяви на приватизацію;

одержання кредитів;

участь в аукціоні, конкурсі, викупі підприємства;

укладання договору купівлі-продажу;

прийняття майна у власність;

підготовку установчих документів і вирішення інших організаційних питань щодо створення на основі придбаного майна господарського товариства чи іншого виду підприємства;

участь як позивача або відповідача в суді чи арбітражному суді.

У межах своїх повноважень товариство покупців користується правами юридичної особи.

3. Не можуть бути покупцями:

юридичні особи щодо об'єктів, перелік яких визначається державною, республіканською (Республіки Крим) та місцевими програмами приватизації;

юридичні особи, у майні яких частка державної власності перевищує 25 відсотків;

органи державної влади і управління;

працівники Фонду державного майна України та його регіональних відділень, а також місцевих органів приватизації (крім випадків використання ними приватизаційних паперів).

4. Покупці — юрид
особи зобов'язані подати
Фонду державного ма
України та місцевих орг
приватизації документ
розподіл статутного ф
серед учасників. Відпов
льність за достовірність
даного документа покла
ться на покупця відпов
до законодавства.

5. Державною пр
приватизації стосовн
ретних об'єктів (груп об
тів) можуть бути встано
ні інші обмеження або
ливості участі покупців
приватизації, включаючи
лузеві та сумарні квоти
дбання юридичними особ
державного майна (а
паїв).

**Стаття 9. Довірчі товар
ва, інвестиційні фонди,
динги**

1. Для обслуговування
гу приватизаційних ма
вих сертифікатів (вид пр
тизаційних паперів), ств
ня первинного ринку пр
тизаційних паперів та
дальшого його обслугову
ня, зниження ризик
ців при розміщенні
об'єкти приватизації ст
ються комерційні довір
вариства, інвестиційні
ди, холдинги, інші фіна
посередники.

Звернення покупці
слуг посередницьких ор
зацій при придбанні дер
ного майна не є обов'язк

2. Порядок створення
яльності довірчих товар
інвестиційних фондів,
дингів визначається за
давчими актами Україн

**Стаття 10. Контрольн
місії з питань приватиз**

1. З метою забезпе
контролю за здійсне
Державної програми п
тизації та додержанням
нодавства України про
ватизацію створюєтьс
числа депутатів Контр
комісія Верховної Ради
раїни з питань прив

2. Положення про
та її склад затверджу
Верховною Радою Укра
поданням Президії Верх
Ради України.

3. З метою забезпе
контролю за здійсн
республіканської (Респу
Крим) та місцевих пр
приватизації та додерж
законодавства Україн
приватизацію Верховна
Республіки Крим та м
Ради народних депутат
жуть створювати від
контрольні комісії з
приватизації.

Положення про ком
їх склад затверджу
Верховною Радою Респ
Крим та відповідними
вими Радами народних
татів.

РОЗДІЛ II
ПОРЯДОК І СПОС
ПРИВАТИЗАЦІ

**Стаття 11. Порядо
ватизації**

Порядок приватизац
жавного майна передб

подання заяви про
тизацію майна держ
підприємства або окре
го часток;

розгляд заяви і при
рішення про приват
об'єкта;

опублікування інф
про прийняття рішенн
приватизацію об'єкта
рення відповідної ком
приватизації;

затвердження плану

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

озташовані, якщо на це
прямої заборони відпо-
Фонду державного май-
раїни, Верховної Ради
бліки Крим чи місце-
ади народних депутатів.
аявності такої заборони
ені будівлі (споруди,
щення) передаються
икам приватизованих
ів за їх бажанням у дов-
кову оренду.

ття 6. Суб'єкти прива-
ї

'єктами приватизації є:
жавні органи привати-

упці;
давці;
дставники і посередни-

ття 7. Державні органи
тизації

ержавну політику в сфе-
иватизації здійснюють
державного майна Ук-
органи приватизації
бліки Крим та адмініст-
но-територіальних оди-

Фонд державного майна
ни та його регіональні
ення і представництва
сцях діють на підставі
Закону та Положення
Фонд державного майна
ни, що затверджується
вною Радою України.
своїй діяльності Фонд
авного майна України
рядкований і підзвітний
вній Раді України.
ова Фонду державного
України призначається
вною Радою України за
ням Президента Украї-

нд державного майна
ни у процесі приватиза-
йснює такі основні пов-
ення:
нює організаційно-пра-
форму підприємств, що
вають у загальнодер-
й власності, шляхом пе-
ення їх у господарські
иства чи виступає орен-
цем майна, що перебу-
загальнодержавній вла-
;
дає майно, що перебу-
у загальнодержавній
сті, у процесі його при-
ації, включаючи майно
ованих підприємств і
ів незавершеного будів-
а;
орює комісії по прива-
ї;
верджує плани привати-
майна, що перебуває у
ьнодержавній власності;
ладає угоди щодо роз-
планів приватизації та
и вартості майна об'єк-
риватизації;
дає ліцензії посередни-

зробляє і подає Кабінету
стрів України проекти
авних програм привати-
, організує і контролює
иконання;
йснює зв'язок з місцеви-
рганами приватизації.
Посадові особи Фонду
авного майна України
ь персональну відпові-
ість за дії щодо майна,
приватизується.
Фонд державного майна
аїни та регіональні від-
ння не мають права втру-
ся у діяльність підпри-
, за винятком випадків,
дбачених законодавством
аїни і установчими доку-
ами.
Фонд державного майна
аїни попередньо погоджує
бінетом Міністрів Украї-
віт про діяльність, подає
на розгляд і затверджен-
Верховній Раді України.
Органи приватизації Рес-
іки Крим та адміністра-
о-територіальних одиниць
снюють такі функції:
зробляють проекти рес-
іканської (Республіки
м) і місцевих програм
атизації;
йснюють методичне ке-
ицтво щодо реалізації
проектів, організують та
ролюють їх виконання;
творюють комісії по при-
зації республіканського

та комунального державного майна, затверджують плани його приватизації;

здійснюють повноваження власника майна, що приватизується. Положення про органи приватизації Республіки Крим та адміністративно-територіальних одиниць затверджуються Верховною Радою Республіки Крим і відповідними Радами народних депутатів адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 8. Покупці

1. Покупцями об'єктів приватизації можуть бути:

громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства;

юридичні особи, зареєстровані на території України, крім передбачених частиною третьою цієї статті;

юридичні особи інших держав.

2. Для спільної участі у приватизації громадяни можуть засновувати товариство покупців шляхом укладання угоди про сумісну діяльність.

Створення товариств покупців членами трудового колективу підприємств, що приватизуються, здійснюється на підставі рішення загальних зборів за умови участі в них більше 50 відсотків працівників підприємства.

До складу товариства покупців, створеного працівниками підприємства, можуть включатися також його колишні працівники, які вийшли на пенсію, звільнені в зв'язку з скороченням штатів, за станом здоров'я, та особи, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи.

Угода про сумісну діяльність, а також протокол загальних зборів про створення товариства покупців підлягають реєстрації у відповідному органі приватизації.

Товариство покупців має повноваження на:

подання заяви на приватизацію;

одержання кредитів;

участь в аукціоні, конкурсі, викупі підприємства;

укладання договору купівлі-продажу;

прийняття майна у власність;

підготовку установчих документів і вирішення інших організаційних питань щодо створення на основі придбаного майна господарського товариства чи іншого виду підприємства;

участь як позивача або відповідача в суді чи арбітражному суді.

У межах своїх повноважень товариство покупців користується правами юридичної особи.

3. Не можуть бути покупцями:

юридичні особи щодо об'єктів, перелік яких визначається державною, республіканською (Республіки Крим) та місцевими програмами приватизації;

юридичні особи, у майні яких частка державної власності перевищує 25 відсотків;

органи державної влади і управління;

працівники Фонду державного майна України та його регіональних відділень, а також місцевих органів приватизації (крім випадків використання ними приватизаційних паперів).

4. Покупці — юридичні особи зобов'язані подати до Фонду державного майна України та місцевих органів приватизації документ про розподіл статутного фонду серед учасників. Відповідальність за достовірність поданого документа покладається на покупця відповідно до законодавства.

5. Державною програмою приватизації стосовно конкретних об'єктів (груп об'єктів) можуть бути встановлені інші обмеження або особливості участі покупців у приватизації, включаючи галузеві та сумарні квоти придбання юридичними особами державного майна (акцій, паїв).

Стаття 9. Довірчі товариства, інвестиційні фонди, холдинги

1. Для обслуговування обігу приватизаційних майнових сертифікатів (вид приватизаційних паперів), створення первинного ринку приватизаційних паперів та подальшого його обслуговування, зниження ризику покупців при розміщенні вкладів в об'єкти приватизації створюються комерційні довірчі товариства, інвестиційні фонди, холдинги, інші фінансові посередники.

Звернення покупців до послуг посередницьких організацій при придбанні державного майна не є обов'язковим.

2. Порядок створення і діяльності довірчих товариств, інвестиційних фондів, холдингів визначається законодавчими актами України.

Стаття 10. Контрольні комісії з питань приватизації

1. З метою забезпечення контролю за здійсненням Державної програми приватизації та додержанням законодавства України про приватизацію створюється з числа депутатів Контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації.

2. Положення про комісію та її склад затверджуються Верховною Радою України за поданням Президії Верховної Ради України.

3. З метою забезпечення контролю за здійсненням республіканської (Республіки Крим) та місцевих програм приватизації та додержанням законодавства України про приватизацію Верховна Рада Республіки Крим та місцеві Ради народних депутатів можуть створювати відповідні контрольні комісії з питань приватизації.

Положення про комісії та їх склад затверджуються Верховною Радою Республіки Крим та відповідними місцевими Радами народних депутатів.

РОЗДІЛ II
ПОРЯДОК І СПОСОБИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 11. Порядок приватизації

Порядок приватизації державного майна передбачає:

подання заяви про приватизацію майна державного підприємства або окремих його часток;

розгляд заяви і прийняття рішення про приватизацію об'єкта;

опублікування інформації про прийняття рішення про приватизацію об'єкта і створення відповідної комісії по приватизації;

затвердження плану приватизації майна державного підприємства і його реалізацію.

Стаття 12. Подання заяви і прийняття рішення про приватизацію

1. Ініціатива щодо приватизації може виходити від Фонду державного майна України, його регіональних відділень, представництв, місцевих органів приватизації, членів трудового колективу, а також покупців, визнаних такими статтею 8 цього Закону.

Заяви про приватизацію подаються до Фонду державного майна України, його органів або відповідних республіканських (Республіки Крим) чи місцевих органів приватизації за місцезнаходженням об'єкта, що приватизується, у письмовій формі.

2. Заяви, що надходять до регіональних відділень і представництва Фонду державного майна України, а також до органів приватизації Республіки Крим та адміністративно - територіальних одиниць, розглядаються протягом одного місяця.

На підставі розгляду заяв Фонд державного майна України чи відповідний державний орган по приватизації приймає рішення про приватизацію об'єкта і повідомляє про це заявника та трудовий колектив підприємства, що приватизується.

В разі відмови
зації відповідний
ватизації повідом
ків про мотиви ві
3. Відмова у
можлива тільки
коли:
особа, яка под
не може бути виз
цем відповідно
цього Закону;
законодавство
лено обмеження
зацію цього підп
майно у встано
рядку включено
об'єктів (групи
не підлягають п
4. З моменту
рішення про п
майна державног
ства щодо нього
чинність частин
тої, шостої статт
першої, третьої
частини другої ст
тини третьої ста
ну Української
підприємства в
РСР» в частині
дажу, передачі,
в оренду, надан
но, списання ма
ні придбання цін
надання та одер
тів у розмірах,
щують середьорі
таких операцій з
роки. Якщо ці
для ефективного
вання державног
ства, майно яког
ється, вони здійс
приємством з до
державного ма
чи відповідного
гану приватизаці

Стаття 13. Ко
ватизації об'єкта
1. Державни
приватизації про
з дня прийняття
програми прив
тверджує склад
приватизації об'
новлює строк п
приватизації. Це
повинен переви
місяців з дня з
складу комісії.
2. До складу
дять на паритет
представники то
купців, інші ос
представники),
заяву про прива
дставники держ
ну приватизації
державного упр
цевих Рад наро
тів, фінансових
За рішенням
роботи можуть
експерти, консул
ші спеціаліст
стуються на її
правом дорадчо
3. Діяльність
гулюється Поло
затверджується
жавного майна

Стаття 14. П
зації
1. Комісія по
складає план
об'єкта, в якому
ся пропозиції:
трудового кол
приємства або
та, майно яко
зується;
покупців;
місцевих Рад
путатів за міс
ням об'єкта пр
державних ор
тизації.
2. План при
винен передбача
строки і орга
ми приватизаці
ціну об'єкта

Постанова Верховної Ради України

Про введення в дію Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про приватизацію майна державних підприємств» з 15 березня 1992 року.

2. Надалі до приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств» застосовуються акти законодавства України, оскільки вони не суперечать цьому Закону.

3. До реалізації Закону України «Про громадянство України» та введення національної валюти перепродаж приватизованих об'єктів забороняється.

4. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради Української РСР від 29 листопада 1990 року «Про захист суверенних прав власності Української РСР» з дня затвердження Верховною Радою України Державної програми приватизації.

5. Президії Верховної Ради України до 15 березня 1992 року подати на розгляд Верховної Ради України проект положення про Контрольну комісію Верховної Ради України з питань приватизації та кандидатури до складу цієї комісії.

6. Кабінету Міністрів України до 15 березня 1992 року:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України перелік об'єктів, що не підлягають приватизації; перелік об'єктів, що підлягають приватизації за приватизаційні майнові сертифікати, та проект Державної програми приватизації; положення про Фонд державного майна України; законодавчі акти про порядок створення і діяльність довірчих товариств, інвестиційних фондів, холдингів;

визначити перелік об'єднань, підприємств, установ та організацій, що уклали майнові договори, пов'язані зі зміною форм власності і власника державного майна, з порушенням мораторію, встановленого Постановою Верховної Ради Української РСР від 29 листопада 1990 року «Про захист суверенних прав власності Української РСР», та вжити заходів щодо приведення зазначених договорів у відповідність з цим Законом;

розробити та затвердити за погодженням з Комісією Верховної Ради України з питань економічної реформи і управління народним господарством методику визначення початкової (аукціонної) ціни державного підприємства та розміру статутного фонду господарського товариства, що створюється у процесі приватизації, нормативний акт про порядок перетворення державних підприємств у господарські товариства та інші нормативні акти, передбачені цим Законом;

підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств»;

привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами і відомствами України нормативних актів на виконання цього Закону та перегляд і скасування ними їх нормативних актів, що йому суперечать.

7. Фонду державного майна України, органам приватизації Республіки Крим і місцевих Рад народних депутатів до 15 березня 1992 року заснувати спеціальні бюлетені для публікації інформації про приватизацію державного майна.

Голова Верховної Ради України **І. ПЛЮЩ**

м. Київ
4 березня 1992 року

ГОЛОС України

ЗАКОН УКРАЇНИ

АТИЗАЦІЮ МАЙНА ИХ ПІДПРИЄМСТВ

ватизації майна державного підприємства і його реалізацію.

Стаття 12. Подання заяви і прийняття рішення про приватизацію

1. Ініціатива щодо приватизації може виходити від Фонду державного майна України, його регіональних відділень, представництв, місцевих органів приватизації, членів трудового колективу, а також покупців, визнаних такими статтею 8 цього Закону.

Заяви про приватизацію подаються до Фонду державного майна України, його органів або відповідних республіканських (Республіки Крим) чи місцевих органів приватизації за місцезнаходженням об'єкта, що приватизується, у письмовій формі.

2. Заяви, що надходять до регіональних відділень і представництва Фонду державного майна України, а також до органів приватизації Республіки Крим та адміністративно - територіальних одиниць, розглядаються протягом одного місяця.

На підставі розгляду заяв Фонд державного майна України чи відповідний державний орган по приватизації приймає рішення про приватизацію об'єкта і повідомляє про це заявника та трудовий колектив підприємства, що приватизується.

В разі відмови у приватизації відповідний орган приватизації повідомляє заявників про мотиви відмови.

3. Відмова у приватизації можлива тільки у випадках, коли:

особа, яка подала заяву, не може бути визнана покупцем відповідно до статті 8 цього Закону;

законодавством встановлено обмеження на приватизацію цього підприємства;

майно у встановленому порядку включено до переліку об'єктів (групи об'єктів), що не підлягають приватизації.

4. З моменту прийняття рішення про приватизацію майна державного підприємства щодо нього припиняється чинність частин третьої, п'ятої, шостої статті 10, частин першої, третьої статті 12, частини другої статті 24, частини третьої статті 25 Закону Української РСР «Про підприємства в Українській РСР» в частині купівлі, продажу, передачі, обміну, здачі в оренду, надання безоплатно, списання майна, в частині придбання цінних паперів, надання та одержання кредитів у розмірах, що перевищують середьорічний рівень таких операцій за останні три роки. Якщо ці дії необхідні для ефективного функціонування державного підприємства, майно якого приватизується, вони здійснюються підприємством з дозволу Фонду державного майна України чи відповідного місцевого органу приватизації.

Стаття 13. Комісія по приватизації об'єкта

1. Державний орган по приватизації протягом місяця з дня прийняття відповідної програми приватизації затверджує склад комісії по приватизації об'єкта і встановлює строк подання плану приватизації. Цей строк не повинен перевищувати двох місяців з дня затвердження складу комісії.

2. До складу комісії входять на паритетних засадах представники товариства покупців, інші особи (або їх представники), які подали заяву про приватизацію, представники державного органу приватизації та органу державного управління, місцевих Рад народних депутатів, фінансових органів.

За рішенням комісії до її роботи можуть залучатися експерти, консультанти та інші спеціалісти, які користуються на її засіданнях правом дорадчого голосу.

3. Діяльність комісії регулюється Положенням, яке затверджується Фондом державного майна України.

Стаття 14. План приватизації

1. Комісія по приватизації складає план приватизації об'єкта, в якому враховуються пропозиції:

трудового колективу підприємства або іншого об'єкта, майно якого приватизується;

покупців;

місцевих Рад народних депутатів за місцезнаходженням об'єкта приватизації;

державних органів приватизації.

2. План приватизації повинен передбачати:

строки і організаційні форми приватизації, початкову ціну об'єкта приватизації (розмір статутного фонду господарського товариства), врахування кредиторської і дебіторської заборгованості, рекомендовані форми платежу, квоти обов'язкового застосування приватизаційних майнових сертифікатів.

За рішенням комісії до плану приватизації може бути включено проект реорганізації об'єкта приватизації, який передбачає створення на основі його структурних підрозділів юридичних осіб. Для підприємств, що займають монопольне становище, у плані приватизації визначаються умови і обмеження щодо їх діяльності відповідно до законодавства.

3. Якщо трудовий колектив підприємства, майно якого приватизується, не погоджується з проектом плану приватизації, розробленим комісією, він може підготувати альтернативний варіант плану.

4. Проект плану, розроблений комісією, та альтернативний проект плану трудового колективу подаються на розгляд регіональних відділень Фонду державного майна України або місцевих органів приватизації, які протягом 10 днів зобов'язані розглянути подані проекти, затвердити план приватизації і довести його до заінтересованих осіб.

5. Рішення про затвердження плану може бути оскаржено у 10-денний строк в Фонд державного майна України, Верховну Раду Республіки Крим та місцеві Ради народних депутатів.

Стаття 15. Способи приватизації

1. Приватизація державного майна здійснюється шляхом:

продажу об'єктів приватизації та незавершеного будівництва на аукціоні, за конкурсом, в тому числі з виключним застосуванням майнових сертифікатів, вільно конвертованої валюти;

продажу часток (акцій, паїв) у майні підприємств на аукціоні, за конкурсом, на фондовій біржі та іншими способами, що передбачають конкуренцію покупців;

викупу майна державного підприємства, зданого в оренду;

викупу майна державного підприємства згідно з альтернативним планом приватизації;

викупу об'єктів малої приватизації товариствами покупців, створеними працівниками цих об'єктів.

Державною програмою приватизації можуть бути встановлені інші способи приватизації державного майна.

2. Приватизація майна державних невеликих підприємств (об'єктів малої приватизації) здійснюється відповідно до Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)».

Стаття 16. Продаж об'єктів приватизації на аукціоні, за конкурсом

Продаж об'єктів приватизації та незавершеного будівництва на аукціоні, за конкурсом, в тому числі з виключним застосуванням приватизаційних майнових сертифікатів, вільно конвертованої валюти здійснюється у порядку, встановленому розділом IV Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)».

Стаття 17. Викуп державного майна, зданого в оренду

1. Викуп державного майна, зданого в оренду, проводиться, якщо договір оренди зазначеного майна з правом його викупу або укладено до набрання чинності Постановою Верховної Ради Української РСР від 29 листопада 1990 року «Про захист суверенних прав власності Української РСР».

Оцінка державного майна, зданого в оренду, здійснюється на умовах, передбачених статтею 20 цього Закону.

2. Орендна плата та інші платежі державі або місцевим Радам народних депутатів не можуть вважатися як плата за придбання майна державного підприємства.

Стаття 18. Продаж окремих часток (акцій, паїв), що належать державі в майні господарських товариств

1. Продаж часток (акцій, паїв), що належать державі в майні господарських товариств, здійснюється шляхом перетворення державних підприємств у акціонерні товариства.

2. При перетворенні державного підприємства в акціонерне товариство його засновником виступає відповідний орган приватизації, який діє в межах повноважень, передбачених для засновників акціонерного товариства законодавством.

До державних органів приватизації, як засновників такого акціонерного товариства, не застосовуються обмеження, передбачені частиною першою статті 30 Закону України «Про господарські товариства».

3. Працівники підприємства, майно якого приватизується, мають переважне право одержати при акціонуванні таку кількість акцій, вартість яких вони спроможні сплатити відповідно до частини першої статті 25 цього Закону.

4. Засновник акціонерного товариства встановлює, відповідно до плану приватизації обсяг і строки продажу акцій (з урахуванням придбання акцій членами трудового колективу підприємства відповідно до частини третьої цієї статті), а також порядок внесення платежів.

При перетворенні державних підприємств в акціонерні товариства відповідно до цього Закону можуть випускатися тільки прості акції.

5. Продаж акцій засновником акціонерного товариства проводиться виключно на конкурсній основі.

Порядок і умови проведення конкурсного продажу встановлюються Фондом державного майна України.

6. Створене акціонерне товариство є правонаступником приватизованого підприємства.

Стаття 19. Інформація про приватизацію

1. Інформацію про приватизацію складають відомості щодо:

переліків об'єктів, по яких прийнято рішення про приватизацію, умови їх продажу;

терміну, протягом якого приймаються до розгляду плани приватизації та заяви на право продажу об'єктів приватизації;

рішення про затвердження планів приватизації та укладення угод з юридичними особами або спеціалістами на розробку планів приватизації та продажу об'єкта приватизації, а також підстави, на основі яких були прийняті ці рішення;

результатів виконання планів приватизації, які підлягають опублікуванню у спеціальних бюлетенях Фонду державного майна України, його регіональних відділень та відповідних місцевих органів приватизації. Ці бюлетені розповсюджуються за передплатою і в роздрібній торгівлі.

2. Інформація про строки та умови проведення аукціону, конкурсу, випуску акцій у

(Закінчення на 14-й стор.).

Постанова Верховної Ради України

Про введення в дію Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про приватизацію майна державних підприємств» з 15 березня 1992 року.

2. Надалі до приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств» застосовуються акти законодавства України, оскільки вони не суперечать цьому Закону.

3. До реалізації Закону України «Про громадянство України» та введення національної валюти перепродаж приватизованих об'єктів забороняється.

4. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради Української РСР від 29 листопада 1990 року «Про захист суверенних прав власності Української РСР» з дня затвердження Верховною Радою України Державної програми приватизації.

5. Президії Верховної Ради України до 15 березня 1992 року подати на розгляд Верховної Ради України проект положення про Контрольну комісію Верховної Ради України з питань приватизації та кандидатури до складу цієї комісії.

6. Кабінету Міністрів України до 15 березня 1992 року:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України перелік об'єктів, що не підлягають приватизації; перелік об'єктів, що підлягають приватизації за приватизаційні майнові сертифікати, та проект Державної програми приватизації; положення про Фонд державного майна України; законодавчі акти про порядок створення і діяльність довірчих товариств, інвестиційних фондів, холдингів;

визначити перелік об'єднань, підприємств, установ та організацій, що уклали майнові договори, пов'язані зі зміною форм власності і власника державного майна, з порушенням мораторію, встановленого Постановою Верховної Ради Української РСР від 29 листопада 1990 року «Про захист суверенних прав власності Української РСР», та вжити заходів щодо приведення зазначених договорів у відповідність з цим Законом;

розробити та затвердити за погодженням з Комісією Верховної Ради України з питань економічної реформи і управління народним господарством методику визначення початкової (аукціонної) ціни державного підприємства та розміру статутного фонду господарського товариства, що створюється у процесі приватизації, нормативний акт про порядок перетворення державних підприємств у господарські товариства та інші нормативні акти, передбачені цим Законом;

підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств»;

привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами і відомствами України нормативних актів на виконання цього Закону та перегляд і скасування ними їх нормативних актів, що йому суперечать.

7. Фонду державного майна України, органам приватизації Республіки Крим і місцевих Рад народних депутатів до 15 березня 1992 року заснувати спеціальні бюлетені для публікації інформації про приватизацію державного майна.

Голова Верховної Ради України **І. ПЛЮЩ**

м. Київ
4 березня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

(Закінчення. Початок на 12—13-й стор.).

вільний продаж повинна бути опублікована не пізніш як за 30 календарних днів до дати проведення аукціону, конкурсу, випуску акцій у вільний продаж.

3. Типовий, обов'язковий для публікації в бюлетені перелік відомостей для різних видів підприємств, порядок їх подання, форма публікації визначаються Фондом державного майна України.

РОЗДІЛ III
ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 20. Визначення початкової ціни майна, що приватизується

Визначення початкової ціни об'єкта приватизації або розміру статутного фонду господарського товариства, що створюється на основі державного підприємства, здійснюється виходячи з оцінки у відновній вартості, зафіксованій на момент емісії приватизаційних паперів, основних фондів за вирахуванням їх зносу, фактичної вартості оборотних фондів та врахування дебіторської та кредиторської заборгованості відповідно до методики, що затверджується Кабінетом Міністрів України. У випадках, передбачених Державною та місцевими програмами приватизації, початкову ціну майна державного підприємства може бути змінено з урахуванням потенційної прибутковості.

Стаття 21. Джерела коштів для придбання державного майна, що приватизується

1. Державне майно може бути придбано за рахунок власних і позичених коштів покупців, які мають право брати участь у приватизації відповідно до цього Закону, а також за рахунок приватизаційних паперів, випущених в обіг відповідно до Закону України «Про приватизаційні папери». Кредити банків, у статутному фонді яких частка державної власності перевищує 25 відсотків, не можуть бути платіжними засобами при приватизації. При придбанні об'єкта приватизації на суму, що перевищує п'ятдесят мінімальних розмірів заробітної плати, громадянин повинен подати декларацію про доходи.

2. Кошти, що перебувають у власності трудового колективу, можуть бути використані для придбання об'єктів приватизації лише тоді, коли вони передаються в особисту власність членів цього колективу відповідно до статті 38 Закону Української РСР «Про власність».

3. Покупці — іноземні інвестори та підприємства з іноземними інвестиціями (пропорційно частці іноземного інвестора в майні підприємства) набувають державне майно у процесі приватизації з оплатою його вартості у вільно конвертованій валюті. Перерахунок вартості об'єктів, що приватизуються, у вільно конвертовану валюту здійснюється за спеціальним приватизаційним курсом, що встановлюється Національним банком України.

4. Використання громадянами України та особами без громадянства іноземної (в тому числі вільно конвертованої валюти) для приватизації державного майна також здійснюється за спеціальним приватизаційним курсом.

5. Покупці, які мають право брати участь у приватизації відповідно до цього Закону, вправі використовувати для придбання об'єктів приватизації гроші лише шляхом їх безготівкового перерахування з відкритих ними в банках України іменних рахунків у межах коштів, що перебувають на цих рахунках.

Стаття 22. Порядок визначення розмірів емісії приватизаційних майнових сертифікатів та їх номінальної вартості

1. Приватизаційні майнові сертифікати випускаються на суму вартості державного майна, що підлягає безоплатній передачі у процесі приватизації майна державних підприємств громадянам України. Первісний розмір частки безоплатно розподілюваного майна не може бути менше 40 відсотків вартості майна, що підлягає приватизації.

Обсяги емісії приватизаційних майнових сертифікатів та їх номінальна вартість встановлюються Державною програмою приватизації.

Номінальна вартість приватизаційних майнових сертифікатів визначається шляхом ділення загальної суми емісії цих приватизаційних паперів на число громадян України. Приватизаційні майнові сертифікати розподіляються між громадянами, які мають право на їх одержання, порівну.

Приватизаційні майнові сертифікати мають купонну форму і можуть використовуватись частинами для розрахунків при придбанні об'єктів приватизації.

Стаття 23. Використання коштів, одержаних від приватизації

1. Кошти, одержані від продажу державного майна, зараховуються до позабюджетного Державного фонду приватизації, позабюджетних фондів приватизації Республіки Крим та адміністративно-територіальних одиниць.

2. Кошти зазначених фондів спрямовуються на погашення внутрішнього державного боргу України, а також на відшкодування витрат, пов'язаних з приватизацією, кредитування технічного переозброєння приватизованих підприємств, розвиток підприємництва та створення нових робочих місць у межах, що визначаються Державною програмою приватизації.

3. Кошти у вільно конвертованій валюті використовуються для кредитування технічного оновлення та реконструкції приватизованих підприємств, поповнення валютного резерву Національного банку України, Валютного фонду України, включаючи відповідні фонди місцевих Рад народних депутатів.

4. Забороняється використання коштів, одержаних від приватизації, на покриття дефіциту державного та місцевих бюджетів.

РОЗДІЛ IV
СОЦІАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 24. Безоплатна передача державного майна

1. Кожному громадянину України надається право на безоплатне придбання державного майна на суму одержаного приватизаційного майнового сертифікату.

2. Товариству покупців, створеного працівниками підприємства згідно з статтею 8 цього Закону, яке стало власником свого підприємства в результаті викупу підприємства, купівлі його на аукціоні, за конкурсом, придбання 51 і більше відсотків акцій, за його згодою відповідний державний орган приватизації безоплатно передає об'єкти соціально-побутового призначення, створені за рахунок коштів фонду соціального розвитку (аналогічних фондів) зазначеного підприємства із зменшенням ціни, за яку було придбано майно підприємства, на суму початкової ціни зазначеного майна.

Ці пільги поширюються на викуп державного майна орендними підприємствами.

Стаття 25. Пільги працівникам на придбання акцій підприємств, що приватизуються

1. Працівникам підприємства, майно якого приватизується, надається право на:

першочергове придбання акцій за їх номінальною вартістю на суму і за рахунок виданого працівнику приватизаційного майнового сертифіката;

першочергове придбання за рахунок власних коштів акцій за їх номінальною вартістю на половину суми виданого працівнику приватизаційного майнового сертифіката.

2. Акції, придбані працівниками підприємства на пільгових умовах, не підлягають продажу та відчуженню в іншій формі до введення власної національної валюти.

3. Пільги, передбачені цією статтею, поширюються також на колишніх працівників підприємств, які вийшли на пенсію, звільнені у зв'язку із скороченням штатів і не працюють з моменту звільнення на інших підприємствах, осіб, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи на цьому підприємстві, та інвалідів, що звільнені у зв'язку з каліцтвом або професійним захворюванням.

4. Товариство покупців, створене працівниками підприємства, майно якого приватизується, згідно з статтею 8 цього Закону, користується пріоритетним правом на придбання майна підприємства перед іншими учасниками конкурсу за рівних запропонованих умов купівлі, а також правом на розстрочку платежу на строк не більше трьох років з початковим внеском не менше 30 відсотків ціни, за яку придбано майно підприємства на аукціоні, за конкурсом.

Стаття 26. Соціальні гарантії працівникам приватизованого підприємства

1. Трудові відносини на приватизованих підприємствах регулюються законодавством України про працю.

2. Порядок укладання колективного договору між новим власником чи уповноваженим ним органом і трудовим колективом, працевлаштування вивільнених працівників регулюються законодавством України про працю і зайнятість та Законом Української РСР «Про підприємства в Українській РСР».

РОЗДІЛ V
ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 27. Оформлення угод приватизації

1. При приватизації майна державного підприємства як цілісного майнового комплексу шляхом його викупу, продажу на аукціоні, за конкурсом між продавцем і покупцем укладається відповідний договір купівлі-продажу.

2. До договору купівлі-продажу можуть включатися передбачені планом приватизації зобов'язання щодо:

збереження досягнутих на момент угоди номенклатури та обсягу виробництва зазначених видів продукції (послуг);

відшкодування боргів державного підприємства;

утримання об'єктів соціально-побутового призначення;

виконання заходів щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці та охорони навколишнього середовища, інші зобов'язання покупця і продавця.

Термін дії зазначених зобов'язань не повинен перевищувати двох років.

Не допускається включення до договору умов, не передбачених планом приватизації та умовами аукціону, конкурсу без згоди покупця і продавця.

3. Власники приватизованих об'єктів мають пріоритетне право на довгострокову оренду займаних ними земельних ділянок з наступним викупом цих ділянок відповідно до законодавства України, якщо на це немає прямої заборони Кабінету Міністрів України або відповідної місцевої Ради народних депутатів.

Місцевий орган влади зобов'язаний у місячний строк з моменту реєстрації приватизованого об'єкта переоформити договір оренди на користування землею.

4. Договір купівлі-продажу підлягає нотаріальному посвідченню, а також реєстрації виконкомами Рад народних депутатів протягом одного місяця з дня його укладення.

Порядок переходу права власності на приватизовані об'єкти визначається відповідно до законодавства.

Стаття 28. Правонаступництво власників

1. Особи, які придбали державні підприємства як цілісні майнові комплекси, є правонаступниками їх майнових прав і зобов'язань відповідно до умов договору між продавцем і покупцем та законодавства України.

2. Зазначені об'єкти не підлягають відчуженню шляхом купівлі-продажу, обміну, даруванню до введення власної національної валюти.

РОЗДІЛ VI
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ. РОЗГЛЯД СПОРІВ

Стаття 29. Відповідальність за порушення законодавства про приватизацію

1. За порушення законодавства про приватизацію до винних осіб застосовується кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова відповідальність відповідно до законодавства України.

2. Посадові особи державних органів приватизації, інших органів державної влади та управління при наявності в їх діях ознак злочину, пов'язаного з порушенням законодавства про приватизацію, підлягають притягненню до кримінальної відповідальності у порядку, передбаченому Кримінальним кодексом Української РСР.

3. Посадові особи державних органів приватизації, інших органів державної влади та управління несуть адміністративну відповідальність у вигляді штрафу за:

безпідставну відмову у прийнятті заяви про приватизацію; порушення строків розгляду заяви про приватизацію; порушення умов і порядку проведення конкурсу, аукціону, продажу часток (акцій, паїв) — від чотирьох до восьми встановлених на день вчинення порушення розмірів мінімальної заробітної плати;

необгрунтовану відмову від продажу підприємства (майна, акцій); безпідставну відмову у видачі приватизаційних паперів громадянам України — від п'яти до десяти встановлених на день вчинення порушення розмірів мінімальної заробітної плати.

Штрафи стягуються з винних осіб за рішенням суду в порядку, передбаченому Кодексом Української РСР про адміністративні правопорушення.

4. Покупці, що відмовились від оплати за об'єкт приватизації, придбаний на аукціоні, за конкурсом, протягом 60 днів з моменту укладення відповідної угоди сплачують на користь органу приватизації неустойку в розмірі 20 відсотків від ціни купленого об'єкта.

Результати аукціону, конкурсу підлягають у таких випадках анулюванню.

5. Збитки, заподіяні порушенням законодавства України про приватизацію, підлягають відшкодуванню за позовами заінтересованих осіб у порядку, передбаченому цивільним законодавством України.

Стаття 30. Спори, що виникають у процесі приватизації

Спори, що виникають у процесі приватизації, вирішуються судом або арбітражним судом у встановленому порядку відповідно до їх компетенції.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
4 березня 1992 року

УКРАЇНА — НОВИЙ ДІЛОВИЙ ПАРТНЕР

ЗАКОНОДАВЧІ, ФІНАНСОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ І МОЖЛИВОСТІ

ИНТЕР ФОРУМ INTER FORUM



2—3 червня 1992 року в місті Києві проводиться дводенна міжнародна конференція «Україна — новий діловий партнер». Планується участь більш як 150 бізнесменів з Великобританії, Франції, Німеччини, Австрії, Італії, інших країн Західної Європи, а також США, Канади та Японії. Передбачається обмін досвідом роботи бізнесменів, менеджерів, представників зарубіжних фірм і наукових центрів з розвитку підприємницької діяльності. Буде надана можливість укладання комерційних угод, встановлення ділових зв'язків.

На конференції аналізуватимуться:

— можливості та пріоритети інвестування;

— особливості введення нової валюти;

— шляхи конверсії військово-промислового комплексу з високорозвинутою технологією;

— міжнародна система кореспондентських відносин;

— правові структури бізнесу на Україні;

— режим оподаткування і стимуляція зарубіжних інвесторів;

— можливості й хід розвитку програми приватизації та перспективи технічної допомоги.

Спонсорами виступають:

— «Голос України» — газета Верховної Ради України;

— «Вечірній Київ» — незалежна газета столиці України;

— «Ділова Україна» — газета Української спілки промисловців та підприємців.

Організаторами міжнародної конференції є:

— фірма «Інтерфорум Сервіс ЛТД» (Великобританія);

— Український центр ринкових відносин і підприємництва — Центр «Ринок»;

— правова інформаційно-консультаційна фірма «ПІМК»;

— Українська спілка промисловців та підприємців.

На конференції плануються виступи:

— **Володимира ЛАНОВОГО** — міністра економіки України;

— **Романа ШПЕКА** — міністра у справах роздержавлення власності й демонополізації виробництва України;

— **Майкла БАТЛЕРА** — директора Хемброс-банку, радника міністра приватизації;

— **Володимира ПИЛИПЧУКА** — голови Постійної комісії з економічної реформи Верховної Ради України;

— **Володимира НАУМЕНКА** — радника Президента, керівника економічної служби Президента України, члена Державної думи України;

— **Володимира ЧЕРНЯКА** — професора, члена Державної думи України;

— **Джорджа ЮРЧИШИНА** — віце-президента Національного банку України;

— **Віктора АНТОНОВА** — міністра машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії України;

— **Вільяма ХОГАНА** — професора суспільної політики й менеджменту (Гарвардський університет);

— **Бориса СОБОЛЄВА** — заступника міністра закордонних справ України;

— **Віталія КОЛЬГИ** — директора Фонду міжнародної торгівлі;

— **Сергія ЯРЕМЕНКА** — голови експортно-імпортного банку України;

— **Федора БУРЧАКА** — завідуючого відділом з питань законодавства і правопорядку секретаріату Верховної Ради України;

— **Володимира ЧЕРЕВАНЯ** — професора, Генерального директора Українського центру ринкових відносин і підприємництва;

— **Василя ЄВТУХОВА** — президента Української спілки промисловців та підприємців, голови Постійної комісії Верховної Ради України;

— **Вальтера БІЛАСА** — юриста-консультанта фірми «Елсон Вілкінсон» (Лондон, Вашингтон);

— **Богдана БУДЗАНА** — голови департаменту підприємництва та форм власності секретаріату Кабінету Міністрів України;

а також представників цілого ряду зарубіжних компаній, що займаються бізнесом на Україні.

Конференція відбуватиметься в одну з найприємніших пір року в місті Києві. Велика культурна програма включає святкування Дня Києва (неділя, 31 травня), відвідання архітектурних перлин Києва, мандрівку в історичні міста України — Чернігів та Канів.

Робота конференції широко висвітлюватиметься на Україні. Її учасниками стануть високі представники українських урядових кіл, керівники великих підприємств, а також лідери комерційних та торговельних фірм.

Участь у міжнародній конференції платна. Оргкомітетові необхідно подати заявки на участь не пізніше **20 травня 1992 року**. Реєстрація учасників — **1 червня**.

Заявки надсилати за адресою: 254119, Київ—119, вул. Мельникова, 36/1, Центр «Ринок».

Довідки за телефонами: 213-03-78, 213-76-00, 211-44-01, 228-54-74.

Факс: 213-03-40, 213-03-78.



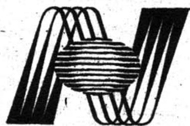
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР (ІНСТИТУТ) РИНКОВИХ ВІДНОСИН ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

НПП "ЗОДИАК" предлагает



КОМПЬЮТЕРЫ 386/387, 25МГЦ, 2МБ, 120МБ, ULTRA VGA
РАДИОТЕЛЕФОНЫ известной фирмы США "AT&T", модель 4400, радиус связи 500 м,
селекторная связь INTERCOM, память и повтор последнего номера, современный дизайн, адаптирован к сети СНГ
СТРИМЕР выносной 150 МБ
МОДЕМЫ на 1200В и 2400В (США)
ДИСКЕТЫ 5.25" на 1.2 МБ
ДИСКЕТЫ ДЛЯ ЧИСТКИ НГМД 5.25"
МНОЖИТЕЛЬНЫЙ АППАРАТ CANON FC-2
ФАКСИМИЛЬНЫЙ АППАРАТ FUNAI FA-X 2000
ТЕРМОБУМАГА.
НИЗКИЕ ЦЕНЫ, ОПТОВАЯ СКИДКА ДО 30%

МЫ ЖДЕМ ВАС ПО АДРЕСУ:
252113, Киев-113, ул. Пархоменко, 53, т. 446-73-86, 446-78-12



ИЗГОТОВИМ И РЕАЛИЗУЕМ

ПОЛИЭТИЛЕНОВУЮ ПЛЕНКУ

любых цветов, пищевую, техническую или тепличную всевозможных размеров,

а также

ПОЛИЭТИЛЕНОВЫЕ ПАКЕТЫ

различных размеров, толщины и цветов.

Имеем возможность обмена готовой пленки с нашего склада в г. Луганске на

— полипропилен,
— полистирол,
— полиэтилен в гранулах в/д, н/д,
— пластик АБС или товары народного потребления импортного производства.

348047, г. Луганск, ул. О. Кошевого, 32.
Тел.: 8(064-2) 52-21-17; 57-41-69; 57-64-26; 57-39-87.

Панове керівники підприємств і підприємці!

Наші телефони: 225-70-82, 224-20-49.

Правекс

☛ ВАМ
потрібна допомога у комерціалізації?

☛ ВИ
шукаєте солідну фірму, яка допоможе у підготовці до приватизації?

☛ ВАМ
потрібна аудиторська експертиза?

☛ ВИ
хочете впровадити нову тарифну систему і контрактну форму організації і оплати праці?

☛ ВИ
вирішили створити нове підприємство і взяти участь у зовнішньо-економічній діяльності?

☛ ВАМ
потрібні грунтовні консультації з чинного законодавства?

Не гайте часу!
Звертайтесь зараз же до нас!

Щасти Вам, панове! Для Вас ми працюємо без вихідних!

Науково-дослідний і консультаційний **Центр Права Економіки Соціології та Управління ("ПРАВЕКС")** Київського університету, який добре знають і якому довіряють, зробить це для Вас на найвищому професійному рівні.

☛ НАШ
високий авторитет — гарантія для Вас!



Зірки футболу — гості «ГУ»

ВАЛЬДАНО З БУРШТИНОВОГО КРАЮ

Одразу ж пояснюю, щоб надто не випробовувати цікавість читачів: Вальдано — так з любов'ю називають болільники і товариші по команді воротаря київського «Динамо» Вальдемараса Мартінкенаса. Все в ньому, як кажуть, прекрасне: і зовнішність, і характер, і — головне — гра, яку помітили не тільки в Україні, а й у багатьох країнах Європи, адже матчі Кубка чемпіонів за участю киян транслювалися по телебаченню в більшості держав континенту.

З'явився він у столиці України в середині минулого року. А от по-справжньому заявив про себе навесні цього. Слід поспівчувати Вальдемарасові, бо потрапив він одразу у справжнісіньке футбольне пекло. Молода динамівська команда протистояла грандам європейського футболу. Ніде правди діти, добре повчили наших хлопців досвідчені суперники. Та ні в кого, гадаю, не було претензій до воротаря «Динамо»: Мартінкенас грав практично безпомилково. Зрозуміло, що його особа тепер чи не найбільше цікавить палких прихильників футболу і київського клубу зокрема. Тож розмовляємо з Вальдемарасом у готельному номері, де він тимчасово мешкає.

— Пане Мартінкенасе, розкажіть трохи про себе. Де народилися, коли познайомилися з футболом, де грали?

— Народився я 1966 року в бурштиновій Литві, а конкретніше — в місті Алітус. У сусідньому кварталі, до речі, жив нинішній другий воротар московського «Спартака» Гінтарас Стауче. Щоправда, він молодший од мене на три роки. До спортивної школи я записався, коли вчився в третьому класі. А в десятому переїхав до Вільнюса, де продовжив футбольну освіту в ШВСМ. Встиг трохи пограти в дублі «Жальгіріса». Потім служив в армії і грав у командах майстрів Таллінна і Калінінграда. Знявши військовий кітель, два роки грав за «Атлантас» (Клайпеда). По тому був сезон у «Жальгірісі». А після цього литовський футбол влаштував «шлюборозлучний процес» з радянською федерацією, очолюваною Колосковим. Почався період національних змагань...

— Як опинилися в Києві?

— Мені сказав наш тодішній старший тренер Зелькявічюс, що телефонували з київського «Динамо» і запросили мене до цієї команди. Але одразу на Україну не вирушив. Дограв сезон. Ми стали чемпіонами Литви. А потім тренер благословив мене і відпустив до клубу, який і сам поважав, і мене закликав робити так.

— Чи думали тоді, що потрапите до основного складу?

— Я знав, що буде важко. Йшов на це свідомо. Адже інакше навіщо було взагалі заварювати ту кашу.

— Минуло вже чимало часу. Чи не жалкуєте, що зробили такий вибір?

— Ні. Я давно мріяв потрапити до видатного київського колективу.

— Але ж краще було б потрапити до нього в 1986-му або 1990-му, коли клуб купався у променях слави. А тут зовсім незвична ситуація вдома, а на міжнародній арені й поготів кепсько. І вас кидають у горнило тієї боротьби.

— Ігри проти «Барселони» вдома і на виїзді, «Бенфіки» в Лісабоні, зрозуміло, не медні для нас, ні для болільників. Втім, як і всі мої товариші, котрі грали тоді, дістав серйозний урок. Спасибі пресі, що підтримала мене морально, навіть хвалила.

— Чимало футболістів використовують високий авторитет київського «Динамо». Воно для них — мов стартовий майданчик для переходу до західних клубів. Чи не збираєтесь і ви скористатися з цього як надійного «вікна» у футбольному кордоні?

— Кожний нормальний чоловік думає про те, щоб більше заробити, ліпше влаштувати свій побут. Я вже казав, що давно мріяв про київське «Динамо». І поки цілком задоволений своїм становищем. Гадаю, і теперішній склад мого клубу вже в недалекому майбутньому примусить заговорити про себе. Щодо контактів із клубами Заходу, то це прерогатива керівників ФК «Динамо». Якщо вони вважатимуть за потрібне в майбутньому моє відрядження до якоїсь іншої країни, тоді можна буде про щось говорити конкретно. Сам же подібних контактів не шукаю.

— Який, на ваше око, рівень українського футболу? Яка ваша особиста оцінка національного чемпіонату України?

— Це досить високий рівень. З Литвою і порівнювати смішно. Наша команда відчула на собі міць і пристрасне бажання багатьох колективів боротися до кінця. Я проглянув по телебаченню кілька матчів чемпіонату Росії, зокрема матч московського «Торпедо» з волгоградським «Ротором». Нудне, скажу вам, видовище. На Україні, думаю, в кожному поєдинку присутні гострота й цікавий сюжет. Мене підкуповують високі бійцівські якості технічних українських гравців. Цей футбол дуже нагадує англійський: жорстка боротьба й інтенсивні передачі. Для роздумів часу обмаль. Але в підсумку дії, як правило, спостерігаються продумані і виважені, хоч і виконуються в скаженому темпі.

— Чули, що ви — кандидат до національної збірної Литви. Розкажіть, будь ласка, про цю команду...

— Збірну вкомплектовано практично тільки гравцями колишнього і нинішнього «Жальгіріса». Великих перспектив у цієї команди, яка починає виступи у відбірковому турнірі чемпіонату світу, не бачу. Взагалі литовський футбол помітно «підсів». Не один рік мине, поки підросте нове покоління, здатне на великі справи.

— А що за конфлікт виник у керівництві футболу Литви?

— Це елементарне протиборство двох угруповань, які очолюють нинішній відповідальний секретар Спілки футболу Литви Дермейкіс і вже знайомий вам Зелькявічюс, який працює з молодіжним складом віденської «Аустрії».

— І на чиєму боці Вальдас Мартінкенас?

— Я знімаю капелюха перед Зелькявічюсом як перед тренером, талановитим фахівцем. Чесно скажу, що бачив його керівником національної команди. Але на цьому місці раптом опинився Любінскас, який не має потрібного авторитету. Хоча у Зелькявічюса й складний характер. Але де ви бачили талановитих людей ангельської поведінки?..

— Тепер, як то кажуть, кілька приватних запитань: ви віруючий?

— Так. Католик. Коли приїхав до Києва, то навіть кілька разів ходив до православної церкви. Адже не знав, що в місті відкрито, вірніше відновлено роботу двох католицьких соборів: святого Олександра і святого Миколая. До речі, в першому, що мені найприємніше, уривки з Біблії, слово Боже, читають і литовською.

— Забув спитати вас за родинний стан.

— Одружений. Маю двох дітей: чотирирічну Году і трирічного Юраса.

Коли вже був вимкнутий магнітофон, Мартінкенас ще раз повторив, що в Києві він почувається як удома і збирається жити в цьому прекрасному місті ще довго...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото Леоніда КУЗЬМУКА.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61 441-89-46

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж 392.133.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047 Київ, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311082.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Всеукраїнські сільські спортігри

ТУРНІРИ В ГЛИБИНЦІ

Відбулося чергове засідання оргкомітету Всеукраїнських сільських спортивних ігор. Були підбиті підсумки змагань, що вже пройшли. Високу оцінку дістали організатори турніру з гирьового спорту серед учнів середніх навчальних закладів сільського господарства. Пройшов цей турнір на спортбазі Кам'янець-Подільського кооперативного сільгосптехнікуму. Чудово були організовані і змагання штангістів на Тернопільщині, боксерів у Новоазовську. Показово, що учні сільгосптехнікумів та спортшкіл змагалися не в обласних центрах, як це було раніше, а на спортивних базах сільської глибинки.

Обговорювалися на оргкомітеті і проблеми організації майбутніх фінальних стартів Всеукраїнських ігор. Вони пройдуть наприкінці вересня на Київщині — у Баришівці, Березані, Переяслав-Хмельницькому. У фіналі участь візьмуть 1200 сільських атлетів.

Представники областей України, які приїхали на засідання оргкомітету, висловили занепокоєння з приводу забезпечення учасників сільських ігор інвентарем та спортивною формою. Голова Центрального комітету профспілки працівників АПК К. Нагорний, відповідальний працівник Укркоопспілки В. Овчар розповіли про те, які заходи вживаються для того, щоб забезпечити сільських спортсменів усім необхідним.

Олександр МАЛИШЕНКО.

На рингу — професіонали

У Києві відбулась офіційна реєстрація Української ліги професіонального боксу. Її засновником виступило велике акціонерне товариство «Колумбус» (президент С. Пащенко), яке і раніше допомагало боксерам республіки. Українську лігу вже прийнято до Східноєвропейського бюро Всесвітньої боксерської ради, до Міжнародної федерації професіонального боксу.

Поки що ліга включила до свого складу боксерів з шести міст України. Серед них маріуполець Євген Зиков, переможець розіграшу Кубка світу серед напівсередньоваговиків, чемпіон України Володимир Плотников (Луганськ), призер чемпіонату України Сергій Драгой (Одеська область).

Президентом ліги став заслужений тренер республіки Михайло Зав'ялов. Перші свої рейтинг-бої боксери Української ліги проведуть у травні.

Олександр БАШКАТОВ.

Федерація футболу України пропонує

Із зверненням до національних федерацій футболу незалежних держав Співдружності виступила Федерація футболу України. У ньому говориться:

Після чемпіонату Європи у Швеції в червні 1992 року припинить існування збірна СНД. У цьому зв'язку пропонуємо провести відбірковий турнір національних збірних республік колишнього СРСР, переможець якого займе місце у п'ятій групі відбіркових змагань чемпіонату світу 1994 року в США.

Українська федерація готова прийняти 30 травня в Києві нараду національних федерацій футболу СНД з цього питання.